

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

KOLDING LATIN- OG REALSKOLES

AFGANGS- OG AARSPRØVE

1898

GAMMELHOLMS
FORBEREDELSES-
LATIN- OG REALSKOLE
TOLDBODGADE 10.

KOLDING

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI VED H. P. WARBERG

1898

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

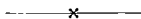
INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVEN

1898

I KOLDING LATIN- OG REALSKOLE

I. TIL FORÆLDRENE. II. SKOLEEFTERRETNINGER

AF

SIGURD MÜLLER

KOLDING

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI VED H. P. WARBERG

1898

I. Til Forældrene.

1. Den første Undervisning.

En Mand kom hjem fra et Ophold i Sydafrika og bragte med sig en kostelig usleben Diamant; som den var, kunde den vel værdsættes til en 8000 Kroner. »Den skulde du,« sagde en af hans Venner, »sende til Amsterdam til det bedste Juvelsliberi. At faa den behandlet der vil koste 600 Kroner, men saa vil du ogsaa, om Slibningen, som venteligt, lykkes, være Ejer af en Brillant af 10,000 Kroners Værdi.« — »Gør dog ikke det,« sagde en anden Ven; »jeg kender en Diamantsliber i Hamburg; han tager sig af din Ædelsten for det halve af, hvad Amsterdameren vil forlange.« Behøver jeg at sige, hvilket Sliberi Diamantens Ejer bestemte sig for? Han sendte Juvelen til Hamburg, betalte sine 300 Kroner — og fik den tilbage i en saadan Tilstand, at den nu næppe vilde kunne sælges for mere end Halvdelen af den Sum, den havde været værd, da den fandtes. Noget bedre blev den vel, da Ejeren omsider, belært af den dyrekøbte Erfaring, sendte den til en fuldt uddannet Sliber. Denne lykkedes det saa nogenlunde at hjælpe paa den mishandlede Overflade, men én Ting var det umuligt at raade Bod paa: Stenen var og blev skæv som Følge af, at den, da Grunden til dens

Tildannelse skulde lægges, havde været i Hænderne paa en Fuser.

— Mange Ædelstene ere sikkert i Tidernes Løb blevne mere eller mindre grundigt ødelagte, fordi den, som gav dem deres første Slibning, ikke forstod Kunsten ret — og det kan jo være slemt nok. Langt værre — saa vist værre, som en Menneskesjæl er mere værd, end en Diamant — er det, at hvert Aar, der gaar, Tusinder og atter Tusinder af Børn tage Skade, sinkes i deres Udvikling, ødelægges eller dog forringes, fordi deres Forældre have handlet med dem, som den Mand, der kom hjem fra Kapstaden, handlede med sin Juvel — fordi de have betroet »den første Slibning« i ukyndiges Hænder.

Med andre Ord: jeg tror ikke, der kan nævnes nogen for hele Samfundet skadeligere Overtro end den, at man med Hensyn til den Vejledning, som bydes de smaa Børn — den forberedende Undervisning —, uden Skade kan øve en ret vidt dreven Nøjsomhed. Næppe heller en mere almindeligt udbredt.

At undervise Begyndere — ja det hører der da ikke saa meget til; med de Kundskaber, Børn paa 6—8 Aar skulle tilegne sig, sidde jo i vore Dage de allerfleste voksne Mennesker inde, og er man ikke i ganske særlig Grad blottet for sund Fornuft og praktisk Sans, kan man vel nok komme ud af at give en nogenlunde forsvarlig Vejledning i »det rent elementære«. Saaledes tænker og tror en overvejende Del af de unge Mennesker, der ønske Systsættelse som Lærere og Lærerinder, saaledes mangfoldige Forældre, saaledes — Gud bedre det! — ikke saa ganske faa af dem, der ere beskikkede (her er det des værre umuligt at udelade den tyske Forstavelse »be«), eller som af en eller anden mindre gyldig eller mere eller mindre tilfældig Grund have beskikket sig selv til at lede en Undervisningsanstalt. Man kan tage et hvilket som

helst af vore Skoleblade i Haanden, og man vil finde Vidnesbyrd i denne Retning, Avertissementer i Spaltevis: »En ung Pige med Højskoledannelse søger Plads som Lærerinde for mindre Børn.« — »Undertegnede, der har taget Præliminæreksamen med 100 Points, ønsker Ansættelse ved en Forberedelsesskole.« — »En ung Pige, som agter at læse til Lærerinde (ja, saaledes staar der virkelig!) tilbyder at læse med mindre Børn.« — »Ved Pogeskolen i Gnavserup søges en ueksamineret Lærerinde; Løn for 30 Timers ugentlige Undervisning i Religion, Læsning, Skrivning, Regning og Haandgerning 400 Kroner.« Og de faa Pladser alle sammen, disse søgende Ungdomsopdragere, baade Præliminaristen og Pigebarnet, som »agter at læse til Lærerinde«; de ere jo saa rart billige. Og til Pogeskolen i Gnavserup strømme Ansøgningerne ind i en saadan Mængde, at Sogneraadet ved at se dem kommer til at fortryde, at det ikke har sat Pladsen til Licitation.

Hvad Grunden er til, at saa mange af de unge Mennesker, der ikke kunne eller gide »grave«, og som »skamme sig ved at tigge«, tro sig kaldede og skikkede til at undervise Skolebørn, og til, at saa mange paa andre Omraader hverken ufornuftige eller ligegyldige Forældre regne det for helt forsvarligt at overlade deres Drenges og Pigers første Undervisning til saadanne Mennesker, om hvem man ikke med nogen Mening kan sige noget bedre end Ordene »Herren tilgive dem, de have ikke selv nogen Anelse om, hvad det egentlig er, de paatage sig,« er det ikke her Stedet til at undersøge. Her have vi kun at gøre med selve den lige saa sørgelige som uimodsigelige Kendsgerning, at det paa det omhandlede Omraade staar ilde til hos os, at vor Elementarundervisning er saare slet, og at Følgerne deraf ere ikke mindre skadelige end vidtrækkende.

Enhver, som er eller har været Leder af en større Skole, vil kunne fortælle Historier, ofte endog helt tragi-

komiske, om, hvad der er bleven budt ham som Resultater af slet Elementarundervisning. Fra mange Sider har jeg faaet Bidrag til Belysning af det foreliggende Spørgsmaal; rimeligst synes det imidlertid, at jeg her taler udelukkende paa Grundlag af personlige Erfaringer, dem, jeg har gjort i Løbet af de tolv Aar, i hvilke jeg har været knyttet til Kolding Latin- og Realskole.

Og disse Erfaringer gaa da kort og godt ud paa, at med ganske faa Undtagelser (deriblandt nogle af de ikke mange Dreng, som komme fra Kommune- eller Landsby-skolerne) ere de Børn, der ikke have gaaet i den til Latin- og Realskolen knyttede Forberedelsesskole, hvor alt paa forstandig Maade er lagt til Rette netop med Fremblik paa, hvorledes der senere skal arbejdes, mere eller mindre, og da som oftest i en aldeles forbavsende Grad, vanrøgtede.

Det er udvortes set ikke store Ting, vi kræve af de 8—9 Aars Børn, der melde sig for at blive optagne i Skolens første Underklasse: Ingen Historie, Geografi eller Naturhistorie, kun nogen Færdighed i at læse lette Smaa-historier op af en dansk Bog, læseligt at kunne opskrive simple Sætninger, der siges dem for, nogen Færdighed i at regne forstandigt, helst ogsaa noget religiøst Begreb og lidt Viden om den bibelske Histories Indhold. Mere bryde vi os aldeles ikke om; under min Lærervirksomhed anden Steds har jeg endogsaa lært at frygte de Følger, der kunne opstaa, naar Smaabørn til at begynde med ere proppede med alt for meget forskelligt: de kunne brillere det første Aar, men falde saa i Almindelighed af. Men den Smule, vi kræve, maa være tilegnet af Barnet paa en nogenlunde fornuftig Maade. Er dette ikke Tilfældet, have vi ikke noget Grundlag at bygge videre paa.

Hvad er det saa, vi almindeligvis faa til Fyldestgørelse af vore beskedne Krav, naar vi undersøge de i Hjemmene eller daarlige Privatskoler forberedte Børn?

De have lært at læse indenad, faa hver en Bog i Haanden og skulle nu aflægge deres Prøve. Den første viser sig straks mindre sikker i at kende Bogstaverne fra hverandre og løber fast, hver Gang han møder et Tostavellesord. Den næste kører paa med en vis Færdighed, sluger alle de svage Endestavelser, lægger Vægten paa gale Steder, giver i det hele det fyldigst mulige Vidnesbyrd om, at han ikke forstaar et Ord af, hvad han plaprer op; sligt er vel heller ikke nogen Sinde forhen krævet af ham. Med den tredie og fjerde gaar det omtrent paa samme Maade. Saa prøve vi lidt i Genfortælling: de fleste have jo dog hørt nogle bibelske Historier. Nr. 1 meddeler, at Abraham var »Potifars Hustru«. Nr. 2 er mere rutineret og begynder at remse: »Abrahams Hustru Sara — —,« men forsikrer et Øjeblik efter paa given Foranledning, at Abraham ikke var gift. Nr. 3 har lært Vers udenad. Lad os da høre et. Ja vel: »Abraham sad i Hamrelund, han var tre hyrtig Kongen; gammel, der hoster hundred Aar, og hvis skal det saa være?«

Efter at det dernæst er godtgjort, at de samme smaa Aspiranter ere lige saa ferme til at nedskrive en Sætning som til at læse op, gaa vi over til Prøven i Regning, kalde en lille, som det synes, kvik og opvakt Fyr hen til Tavlen og lade ham løse følgende Sammenlægningsopgave:

98

75

Det gaar i en Fart: 8 og 5 er 13; 9 og 7 er 16. Resultatet skrives under Stregen; det er 1613. Den næste kan bedre; han har lært baade »Mulptesion og Divesion med benævnte Tal«; det maa altsaa være en let Opgave for ham at trække 46 fra 72. Ja, ganske rigtigt: »6 fra 2, det kan jeg ikke, saa laaner jeg 1, som er 10. 10 og 2 er 12, 6 fra 12 er 6. 4 fra 6 er 2, og det hele bliver

26.« — »Det var godt, men hvorfor siger du 4 fra 6? der staar jo 7 over Firtallet.« — »Jo, fordi jeg har sat Kryds over Syvtallet, saa er det kun 6.« — »Hvorfor er det kun 6, naar der staar Kryds over?« — »Jo, for saa har jeg laant en, som er 10.« — »Hvorfor er den, du har laant, 10?« — Intet Svar; et mere indgaaende Forhør bringer for Dagen, at »det har Frøkenen aldrig sagt mig«.

Men nok med Eksempler; kun mit Ord paa, at de her fremførte ikke ere lavede eller grebne ud af Luften — ogsaa paa, at de ikke ere tagne fra de med slet begavede Børn foretagne Prøver; de ere ikke Undtagelser, men snarere, hvad man almindeligvis kan vente af de Børn, der ikke komme fra en Forberedelsesskole, som ledes med Forstand. Hos dem træffer man i Almindelighed højt regnet en vis Grad af mekanisk Færdighed uden virkelig Forstaaelse; manges Gang staar det saaledes til med »For-kundskaberne«, at man langt hellere vilde have, at disse helt skulde mangle. Thi det er meget lettere at arbejde med et Barn, der er helt blottet for Færdighed i at læse, skrive og regne, end med et, med hvilket man først skal have den Ulejlighed at rydde alle de daarlige Vaner ud — sjuksket og tankeløs Oplæsning, rent mekanisk Greb paa Regningen o. s. v. —, inden man ret kan begynde paa en Meddelelse, der er Mening i. Det er med den Lærer, der duer til noget, som med en uddannet Skønskriver, der lettere tilvejebringer et smukt Manuskript, naar han har et rent og blankt Stykke Papir for sig, end naar han først skal til at radere en hel Mængde Pletter og Krimskrams ud.

Man vil maaske spørge: Lade I saa alle de slet forberedte Børn falde igennem ved Prøven? Hertil maa svares Nej; vi optage hvert Aar nogle, som egentlig ikke gøre. Kravene til Optagelse Fyldest. Vi gøre det ikke med ublandet Glæde og heller ikke for at faa Discipellisten saa

lang som muligt; i den Henseende have vi en god Samvittighed. Men Sagen er den, at vi i visse Tilfælde maa sige som saa: Ganske vist er dette Barn dygtig forkvaklet, og det bliver et drøjt Slid at faa Skik paa ham eller hende. Men fare vi nu strikst frem og kassere Barnet, faa vi det igen, naar det et Aar til har været behandlet af Frøken N. N. eller Hr. Cand. prælim. P. P. Og saa bliver det sidste værre end det første; saa faa vi aldrig noget menneskeligt ud af Stakkelen.

Enhver Skole, der arbejder samvittighedsfuldt, vil selvfølgelig helst selv kunne overtage saa meget som muligt af Ansvaret for Børnenes Uddannelse, for deres Oplærelse i gode Kundskaber og deres hele aandelige Udvikling; med andre Ord, den har den stærkest mulige Følelse af, at det er bedst, naar den faar Eleverne i saa ung en Alder som muligt, bedst for Skolen, bedst frem for alt for Børnene.

Men paa dette Forhold have ingenlunde alle Forældre det rette Syn. Mange have ingen Anelse om, hvilken Betydning netop den allerførste, grundlæggende Undervisning har for den videregaaende, for hele den senere Udvikling, heller ikke om, hvor store Krav der retteligt bør stilles til de Personer, hvis Hverv det er at lukke Barnesjælene op og gøre dem modtagelige, at lære dem at se, at forstaa og at drage Slutninger. For øvrigt er der jo rundt omkring i Landet ogsaa Skoler, for hvis Vedkommende noget lignende gælder, hvor man mener, at der af den Lærer, der skal læse i »de smaa Klasser«, ikke kræves stort andre Kvalifikationer end den, at han er umulig i de højere. Men lige saa vist, som det maa staa enhver fornuftig Skolebestyrer klart, at den grundlæggende Undervisning er den, der skal bære det hele, og at ingen af de kyndigste og evnerigeste Lærere er »for god til de smaa«, lige saa sikkert er det, at vort højere Skolevæsen altid vil

have store, ofte endog uovervindelige Vanskeligheder at kæmpe med, saa længe det ikke staar Hjemmene klart, hvad der kan og bør gøres for at skaffe Børnene den bedst mulige Undervisning fra smaa af. Tager man sig det let paa dette Omraade, gør man Børnene en ofte rent ud ubodelig Skade, for ikke at tale om, at man ogsaa lægger væsentlige Hindringer i Vejen for Skolens Gerning.

Meget vilde være opnaaet, dersom det kunde lykkes at bringe til almindelig Bevidsthed, at det ikke er ligegyldigt, hvem man overdrager det Hverv at læse med de smaa, selv om det kun drejer sig om at lære dem ABC — at det i Virkeligheden er en vanskelig Sag at udføre dette Arbejde godt, en Gerning, hvortil der kræves baade medfødt Evne og Modenhed. De fleste tarveligt oplærte og som Lærere uudviklede Mænd og Kvinder ere næppe selv i Stand til at læse ordentligt op af en Bog; hvordan skulde de da kunne lære andre det? Og, hvad der er af endnu større Vigtighed, de kunne umuligt forudsættes at sidde inde med den Forstaaelse af Barnenaturen, af de Krav, der kunne stilles til de smaas Fatteevne, uden hvilken al Undervisning bliver ufrugtbar for ikke at sige for dummende. De gaa usikkert og famlende frem, bringe Forvirring i Udviklingen og opnaa ofte kun lidet andet end at gøre Barnet led ved Lærdommen netop i den Alder, da Glæden ved at gaa frem i forstaaende Tilegnelse skulde vækkes. Størst Skade sker der selvfølgeligt, naar den daarlige Undervisning fortsættes i længere Tid. Hvor ofte hænder det dog ikke, at der bringes os Børn, som have naaet en Alder af en elleve—tolv Aar eller mere uden at have lært noget ordentligt i noget som helst Fag, ja uden engang at have nogen Forestilling om, hvad det i Virkeligheden vil sige at arbejde og at lære! Maaske have de gaaet i en daarlig Skole, maaske have de haft en daarligt uddannet Lærer eller Lærerinde, som hverken

har mægtet at skaffe dem solide Elementarkundskaber eller at give dem Agtelse for det regelmæssige, planlagte Arbejde. Nu er Drengen imidlertid bleven saa stor, at han kun mangler nogle faa Aar i den Alder, i hvilken Undervisningen passende kan afsluttes med en Eksamen. Saa *maa* han jo i »den store Skole«; lad saa den gøre Mirakler — i Løbet af et Par Aar først vænne Drengen til at tænke sig om og arbejde fornuftigt og saa fylde ham med de Kundskaber, Skolens Disciple ellers bruge den dobbelte Tid til at tilegne sig. Somme Tider lykkes det, naar vedkommende baade er et godt Hoved og en dygtig Arbejder; saa kan han forceres frem som en Drivhusplante og ved Prøven opnaa en køn Mængde Points; om hans menneskelige Udvikling og virkelige Modenhed er det dog vel i de fleste Tilfælde bedst at tale saa lidt som muligt. Og for det meste gaar det endda for saa vidt galt, som Drengen bliver Oversidder i en eller flere Klasser og saaledes kommer til at koste sine Forældre mere i Skolepenge, end Tilfældet vilde have været, dersom man i god Tid havde sørget ordentligt for ham. Det gaar her som saa tit i det praktiske Liv. Der er en Slags Sparsommelighed, der svier til Pungen, foruden at den volder Men paa mange andre Maader. Det lønner sig ikke altid at købe billigt.

Summen af det hele er da den: Tænk paa, at man gør sit Barn Fortræd ved at lade det nøjes med en mindre god Begyndelsesundervisning end den bedste, man kan skaffe det. Tænk paa, at det virkelig gode aldrig kan komme for tidligt, medens det Tab, der voldes ved, at det kommer for sent, let kan vise sig at være uopretteligt!

2. Hjemmehjælp.

Der er ingen Tvivl om, at der i mange Familier ydes Børnene langt mere Hjælp til deres Arbejde, end ønskeligt og gavnligt. De Fordringer, der stilles til Disciplenes Hjemmearbejde, ere for de lavere Klassers Vedkommende ikke større, end at et jævnt begavet Barn med Lethed vil kunne lære sine Ting paa egen Haand. I de højere Klasser vokse selvfølgeligt Kravene, dog ingenlunde mere, end at en samvittighedsfuld Elev med mellemgode Evner kan tilfredsstille dem, uden at der ydes ham Støtte af andre.

For megen Hjælp er i alle Forhold skadelig. Det Barn, som til Stadighed tages under Armen, naar det skal arbejde, lærer aldrig at arbejde selvstændigt, at klare sig selv ud af Vanskeligheder, og faar aldrig sine Aandsevner udviklede. Skolens Opgave er ikke alene den at skaffe sine Disciple Kundskaber, men ogsaa at udvikle deres Forstand, deres Pligtfølelse og deres Evne til ved egne Kræfter at magte de Krav, der stilles til dem. Kun naar dette sker, opdrages Børn til en Gang i Tiden at gøre de store Krav, som Livet stiller, Fyldest. Men hvis Hjemmene lægge Hindringer i Vejen for denne Del af Børnenes Undervisning ved selv at udføre det aandelige Arbejde, der er paalagt Børnene, saa gøre de disse stor Skade.

Skolen beder altsaa de ældre være meget varsomme med at hjælpe Børnene med Hjemmearbejdet og advarer i Sammenhæng hermed indtrængende imod den gamle og i de fleste Tilfælde skæbnesvangre Uskik at vænne dem til stadig Overhøring i Hjemmet. Et Barn skal, for at dets Udvikling kan foregaa sundt, lære selv at afgøre, om det kan sine Lektier eller ej. Paa den anden Side sætter Skolen naturligvis Pris paa, at Hjemmene følge deres Børns Læsning og Fremgang med opmærksom Interesse

og, om nødvendigt, en Gang imellem undersøge, om de have gjort deres Arbejde til næste Dag.

Længere Tids Hjemmehjælp kan kun tilraades i det Tilfælde, at et Barn er kommet tilbage ved Sygdom eller i Tiden nær Eksamen viser sig at staa særlig svagt i et eller andet Fag. Men for at Hjælpen da skal faa sit rette Værd, maa den gives af en Person, der ikke alene har Forstand paa at undervise, men ogsaa kan og vil gøre det i Tilslutning til Skolens Virkemaade, og *altid først efter Samraad med Skolen*. Paa andre Vilkaar vil Hjemmehjælpen kunne gøre langt mere Skade end Gavn.

At Hjemmehjælp *altid* er forkastelig, hvor den ydes Disciplene til Løsningen af skriftlige Arbejder, er en saa haandgribelig Sandhed, at man paa Forhaand ikke skulde tro det nødvendigt at fremføre den. Men den sørgelige Erfaring viser, at der kan være god Grund til at indskærpe den atter og atter. Der er ikke faa Hjem, hvor det endnu den Dag i Dag regnes for god Skik, eller hvor det ganske tankeløst sker, at Mødre, Fædre, Tanter eller ældre Søskende gennemse Børnenes Stikkladde, rette Fejlene og give den tilbage til Afskrivning, enkelte endog, hvis Børn paa Skolen aflevere skriftlige Arbejder, der helt eller dog for en væsentlig Dels Vedkommende skyldes de voksne. Jeg skal ikke her lægge synderlig Vægt paa, at det Hjem, hvor sligt gaar for sig, viser Skolen Ringeagt ved dels at prøve paa at føre den bag Lyset, dels ved hos den Lærer, man vil narre, at forudsætte en saadan Mangel paa Skønsomhed, at han ikke mægter at skelne f. Eks. mellem en tiaars Drengs og en fyrretyveaarig Kvindes Udtryksmaade. Hovedvægten bør med Hensyn til denne Sag lægges paa, at man ved den omhandlede Fremgangsmaade forkludrer Forholdet mellem Skolen og Barnet paa en saadan Maade, at dette sidste kommer til at undgælde haardt derfor. Man gør, hvad man kan, for at holde Skolen i Uvidenhed

om Barnets Mangler og hele Standpunkt i Faget, saa at det bliver umuligt for den at raade Bod paa Manglerne. Man svækker Barnets Pligtfølelse og Ansvarsfølelse. Og endelig: man hjælper Barnet til at gaa nedad i moralsk Henseende, lærer det at finde Tilfredsstillelse i Løshéd, Humbug og Luskeri, — det sidste saa meget des mere, som der jo altid for den, der har modtaget utilbørlig Hjælp, vil være en Fristelse til at nægte det, naar han udspørges.

— Vi bede alle gode Forældre eftertænke, om ikke sligt er en for høj Pris at betale for den Fornøjelse, lille N. N. og hans nærmeste kunne have af at se hans ufortjente Ug'er og Mg'er i Karakterbogen.

III. Fællesundervisningen.

I et Aar har Skolen nu i alle sine Underklasser haft Drengene og Piger sammen ved Undervisningen. Synderlig omfattende Erfaringer har man naturligvis ikke kunnet gøre i den korte Tid; saa meget kan dog siges, at alt paa dette Omraade tegner godt, og at Udsigterne med Hensyn til Resultaterne af Fællesundervisningen, der i næste Skoleaar vil blive fortsat op i I st. og Rkl., ere helt lyse. Drengene og Pigerne have arbejdet godt sammen, Tonen i Klasserne har været sund og naturlig, og der har ikke noget Øjeblik vist sig nogen Ulempe, end ikke den mindste, hverken i Timerne eller paa Legepladsen, hvor Børnene have færdedes sammen som gode Kammerater.

Paa et enkelt Felt synes det, at Skolens Undervisning allerede har baaret særligt gode Frugter for Pigernes Vedkommende, nemlig med Hensyn til Regningen. Det siges jo ret almindeligt, at Pigebørn i Regelen have vanskeligere ved at lære at regne, end Drengene, og vist er det ogsaa, at de fleste af de Piger, der ifjor Sommer bleve optagne

i Skolen, i dette Fag stode langt tilbage for jævnt flinke Drengene i tilsvarende Alder. Særligt var det paafaldende, hvor tankeløst de tumlede med Tallene, saaledes, at det f. Eks. kunde være forbundet med store Vanskeligheder at faa den, der straks svarede rigtigt, naar der spurgtes om Summen af 7 og 9, til at gøre Rede for, hvor mange Dyr en Mand havde, naar han havde købt 7 Heste og derefter stjal 9 Køer. Men i Aarets Løb har dette Forhold rettet sig, og det efter en saadan Maalestok og paa en saadan Maade, at man klart skønner, at Pigernes tidligere Mangler ikke skyldtes svigtende Evne, men den Art af Vejledning, der var bleven dem til Del.

IV. »Første Realklasse A«.

Denne nye Klasse blev ved Skoleaarets Begyndelse oprettet af Hensyn til de Disciple, som af en eller anden Grund ikke ønskedes førte frem til nogen Afgangseksamen, og som man derfor helst maatte se at skaffe en virkelig Afslutning paa deres Uddannelse omtrent ved Konfirmationsalderen.

Undervisningen i den nye Linies to Klasser (efter Sommerferien vil der være ikke blot en første, men ogsaa en »anden Realklasse A«) er altsaa indrettet saaledes, at de enkelte Fag tages mindre udførligt end i de tilsvarende Eksamensklasser, for at de kunne blive helt gennemgaaede i Løbet af to Aar. Af fremmede Sprog læses kun Tysk og Engelsk, Matematik slet ikke, da dette Fag, hvis det skal give noget Udbytte for Livet, kræver meget længere Tids Arbejde. Derimod lægges der megen Vægt paa praktisk Regning, og i anden Rkl. A. vil der blive givet nogen Vejledning i Bogholderi.

Det tilraades paa det indstændigste de Hjem, der ikke ønske, at deres Børn skulle tage Studentereksamen eller

alm. Forberedelseseksamen, at lade dem fra 3. Underklasse gaa over i første Klasse A. De ville derved faa langt mere Udbytte af deres to sidste Skoleaar end af at tilbringe dem i to af de Klasser, hvor Undervisningen er lagt til Rette med Eksamen for Øje, og saa forlade Skolen efter at have tilbagelagt Halvdelen af en Vej uden at naa dennes Endepunkt.

II. Skoleefterretninger.

Skolens Forstanderskab.

Skolen staar under et Forstanderskab paa fem Medlemmer, der vælges for et Tidsrum af seks Aar, idet Kolding Byraad besætter de fire Pladser, Vejle Amts Skoleraad den femte. Følgende Mænd have for Tiden Sæde i Forstanderskabet:

Hr. Købmand <i>J. O. Brandorff</i> ,	} valgte af Kolding Byraad
— Sagfører <i>J. L. Hansen</i> ,	
— Købmand <i>A. Jensen</i> ,	
— Borgmester <i>Schiørring</i> , R. af D., Formd.	
— Proprietær <i>N. Tingleff</i> , Vonsild, valgt af Vejle Amts Skoleraad.	

Eksaminer 1897.

A. Afgangseksamen for studerende.

Denne Eksamen bestodes af følgende af Skolens Disciple:

Jens Birkedal (Søn af Lærer B., Holsted).

Frederik Borch (Søn af Købmand C. S. B., Kolding).

Johannes Godt (Søn af Proprietær G., Højris.)

Laurits Christian Jensen (Søn af prakt. Læge J., Kolding).

Hans Christian Niendahl (Søn af Dyrslæge N., Kolding).

Hans Lausten Thomsen (Søn af Gaardejer Th., Roost, Sønderjylland).

Prøvens skriftlige Del afholdtes d. 10ende til 14de Juni, den mundtlige i Tiden fra den 22de Juni til den 6te Juli. Undervisningsinspektionens Formand, Hr. Prof. Dr. phil. *M. Cl. Gertz*, R. af D. deltog i Censuren af Græsk og Latin. De af Inspektionen for de øvrige Fags Vedkommende beskikkede Censorer vare de Herrer Cand. theol. *Clausen-Bagge* (Dansk og Oldnordisk), Cand. mag. *Carl Michelsen* (Fransk), Cand. mag. *Joh. Magnussen* (Tysk), Dr. phil. *C. N. Starcke* (Historie), Overlærer *Julius Petersen* (Naturlære).

De skriftlige Opgaver vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet: 1) Om Arbejderbevægelserne i den nyere Tid, deres Aarsager og Virkninger. 2) Den sidste Krig mellem Frankrig og Tyskland, dens nærmeste Aarsager og politiske Følger.

Fransk Stil. Under Henrik den 1stes Regering var der i London en ung Borger, som Datidens Historieskrivere kalde Gilbert Beket. Henimod Aaret 1115 tog han Korset, men var mindre heldig i Palæstina, end de normanniske Adelsmænd havde været i England. I Stedet for, som disse, at blive mægtig og rig blev han fangen og gjort til Slave. Hvor ulykkelig og foragtet han end var, lykkedes det ham at indgyde en saracenisk Høvdinges Datter Kærlighed. Ved denne Kvindes Bistand undveg han og kom tilbage til sit Land; men hans Befrierinde, som ikke kunde leve uden ham, forlod snart det fædrene Hus for at opsøge ham. Hun kendte kun to for Vestens Beboere forstaaelige Ord: det var London og Gilbert. Ved Hjælp af det første kom hun over til England

paa et Handelsskib, og ved Hjælp af det andet genfandt hun den Mand, hun elskede, ved at løbe fra Gade til Gade og gentage det for Mængden, der samlede sig omkring hende. Gilbert Beket lod hende døbe, og i Aaret 1119 fik de en Søn, som blev kaldt Thomas Beket. Paa denne romantiske Maade kom den Mand til Verden, som var bestemt til at forstyrre Vilhelm Erobrerens Barnebarnsbarn i en lykkelig og fredelig Nydelse af Magten.

Tallene skrives med Bogstaver.

Latinsk Version. Philippus rex bello victus quum civitates Thessalis reddere præsiaque regia ab Æno et Maronea deducere jussus esset, infensus omnibus in Maronitas iram eflundit. Onomasto, qui præerat maritimæ Thraciæ oræ, mandat, ut partis adversæ principes interficeret. Ille per Casandrum quendam, unum ex regiis iam diu habitandem Maroneæ, nocte Thracibus intromissis velut in bello capta urbe cædem fecit. Apud legatos Romanos querentes, tam crudeliter adversus innoxios Maronitas, tam superbe adversus populum Romanum factum, ut, quibus libertatem restituendam senatus censuisset, ii pro hostibus trucidarentur, abnuebat rex, quicquam eorum ad se aut ad quemquam suorum pertinere; seditione inter ipsos dimicatum, quum alii ad se, alii ad Eumenem civitatem traherent; id facile scituros esse, si percontarentur ipsos Maronitas, — haud dubius, percussis omnibus terrore tam recentis cædis, neminem *hiscere*¹ adversus se ausurum. Negabat Appius, princeps legationis Romanæ, rem manifestam pro dubia quærendam; si ab se culpam removere vellet, Onomastum et Casandrum, per quos acta res diceretur, mitteret Romam, ut eos senatus percontari posset. Primo adeo perturbavit ea vox regem, ut non color, non vultus ei constaret; deinde, collecto tandem animo, Casandrum, qui Maroneæ fuisset, si utique vellent, se misurum dixit; ad Onomastum quidem quid eam rem pertinere, qui non modo Maroneæ, sed ne in regione quidem propinqua fuisset? Et parcebat magis Onomasto, honoratori amico, et eundem indicem haud paulo plus timebat, quia et ipse sermonem contulerat cum eo et multorum talium ministrum et conscium habebat. Casander quoque, missis, qui per Epirum ad mare prosequerentur eum, ne qua indicium emanaret, veneno creditur sublatus. Et legati a Philippi colloquio ita digressi sunt, ut præ se ferrent, nihil eorum sibi placere, et Philippus minime, quin rebellandum esset. dubius. Quia tamen immaturæ ad id vires erant, ad moram interponendam

Demetrium, minorem filium, mittere Romam simul ad purganda crimina, simul ad deprecandam iram senatus statuit.

¹ hiscere: at mukke.

Ænos og Maronea, to Byer paa Thrakiens Kyst. Eumenes, Konge i Pergamum, Roms Forbundsfælle i Krigen mod Philip.

Eksamens Udfald ses af Listen Side 21.

B. Fjerde Klasses Hovedeksamen.

Den skriftlige Del af Eksamen afholdtes den 10ende til den 15de Juni, den mundtlige i Tiden fra den 19de Juli til den 8de Juli. Følgende Disciple bestod Prøven:

Alfred Eriksen-Kjærgaard (Søn af Lærer A. E., Bramdrup).

Jens Jørgen Rasmussen (Søn af afdøde Ledvogter R., Kolding).

Undervisningsinspektionens Formand, Prof. Dr. phil. *M. C. Gertz*, R. af D., deltog i Bedømmelsen af Latin. Som beskikkede Censorer mødte de Herrer Cand. theol. *N. Clausen-Bagge* (Dansk Stil), Adjunkt *Dybdal* (Tysk), Adjunkt *Rasmussen* (Geografi og Naturhistorie), Overlærer *Julius Petersen* (Matematik). Desuden viste de Herrer Borgmester *Schiørring*, Rd. af D., Pastor *Glahn*, Vejstrup og Frøken *G. Teisen* Skolen den Velvilje at deltage i Bedømmelsen af henholdsvis Historie, Græsk og Fransk.

De skriftlige Opgaver vare:

Dansk Stil. Fortæl nogle vigtige Begivenheder af Københavns Historie.

Latinsk Stil. I Aaret 168 f. Chr. paaførte Kong Antiochus af Syrien sin Søsters Søn, Kong Ptolemæus af Ægypten, Krig. Da denne ikke kunde forsvare sig med sine egne Kræfter, skrev han

A. Afgangseksamen for studerende.

Elevernes Navne	Points i Afslutningsfagene ved IV Kl. Hvdeks.	Dansk Stil Bunden Opgave	Dansk Stil Fri Opgave	Dansk og Oldnordisk	Fransk	Tysk	Historie	Latinsk Version	Latin, læst	Latin, ikke læst	Græsk	Naturlære	Points	Hoved-Karakter
J. Birkedal.....	36½	mg ÷	mg ÷	mg	g	g ×	mg	tg	g	g ×	g ×	mg ÷	78½	Anden
F. Borch	32	mg ÷	g ×	ug ÷	mg	mg ×	ug ÷	g ×	mg ÷	mg ÷	mg	tg	89½	Første
J. Godt.....	31½	mg ÷	mg ÷	g ×	tg ×	mg ÷	mg ×	tg ×	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg	76	Anden
C. Jensen.....	30	mg ÷	g ×	mg	mg	mg ÷	g	tg ×	mg ÷	mg ÷	g	tg	75½	Anden
H. Niendahl	36	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg ×	g ×	g ÷	g ×	g ×	g ×	g	83	Anden
H. Thomsen	38½	ug ÷	mg ×	ug	mg ÷	mg	ug	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	98	Første

et Brev til Senatet og bad det om Hjælp. Bevæget af hans Bønner afsendte Senatet Sendemænd fra Rom, som skulde befale Antiochus at holde sig borte fra Ægypten. Ved Byen Eleusis¹, som laa fire Tusinde Skridt fra Alexandria, mødte Sendemændene Kongen. Da denne havde hilst paa² dem og rakte³ Gesandtskabets Formand⁴ Popilius sin højre Haand, overgav denne ham Senatsbeslutningen skreven paa en Tavle, og bød ham straks at læse den. Efter at have læst den igennem sagde Kongen, at han vilde tilkalde sine Venner og raadsørge dem om, hvad han helst burde gøre. Men Popilius skrev en Kres om ham⁵ med en Stok⁶, som han bar i Haanden, og bød ham, førend han gik ud af Kresen⁷, at give ham Svar, for at Senatet kunde vide, om han vilde have Krig eller Fred. Denne barske Adfærd⁸ knækkede i den Grad Kongens Mod, at han svarede, at han vilde adlyde Senatet. Da først gav Popilius ham Haanden og bød ham være ved godt Mod.

¹ Eleusis, inis. ² hilse paa: salutare. ³ række: porrigere. ⁴ Formand: princeps. ⁵ skrive en Kres om en: circumscribere aliquem. ⁶ Stok: virga. ⁷ Kres: circulus. ⁸ barsk Adfærd: asperitas.

Tallet skal skrives helt ud med Bogstaver.

Geometri. 1. I Firkanten ABCD er Vinklen A = Vinklen B = 90°; endvidere er AO = a, BO = b og Vinklen AOB = 90°, idet O er Skæringspunktet mellem Diagonalerne AC og BD. Find Firkantens Sider.

2. ABCD er et Parallelogram, og E er det Punkt i Forlængelsen af Diagonalen AC, der er bestemt ved Ligningen CE = AC.

Bevis, at Siderne i Trekant BDE ere dobbelt saa store som Medianerne i Trekant ABC, og at Medianerne i Trekant BDE skære hverandre i C.

3. Der er givet to Punkter A og M. Konstruer et Kvadrat ABCD saaledes, at Midtpunktet af BC falder i M. Hvor stor er Siden AB, naar AM = a?

Aritmetik. 1. Find Værdien af p, naar den ene Rod i Ligningen

$$x^2 - x + p = 0$$

er dobbelt saa stor som den anden, og find dernæst begge Rødderne.

2. Løs Ligningerne

$$(a - 2)x + (3a - 1)y = 2a$$

og

$$4x - 2(a - 1)y = -a$$

med Hensyn til x og y .

Specielt betragtes $a = 0$ og $a = -3$.

3. Bevis, at et vilkaarligt helt Tal x gaar op i $(x + 1)n - 1$, naar n er hel og positiv.

Prøvens Udfald ses af Listen Side 24.

C. Almindelig Forberedelseksamen.

Den skriftlige Del af denne Eksamen afholdtes fra den 10ende til den 14de Juni, den mundtlige fra den 22de Juni til den 8de Juli. Følgende Disciple bestod Proven.

Gregers Lind (Søn af Gaardejer L., S. Bjært).

Ejner Madsen (Søn af Bestyrer M., Kolding).

Harald Niendahl (Søn af Dyr læge N., Kolding).

Charles Sage (Søn af Oversergent S., Vejstrup).

Som beskikkede Censorer mødte de Herrer Cand. theol. *Clausen Bagge* (Dansk), Cand. mag. *Joh. Magnussen* (Engelsk), Adjunkt *Dybdal* (Tysk), Cand. mag. *Carl Michelsen* (Fransk), Dr. phil. *C. N. Starcke* (Historie), Adjunkt *Rasmussen* (Geografi og Naturhistorie), Overlærer *Julius Petersen* (Matematik, Regning og Naturlære).

De skriftlige Opgaver vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet	som ved IV Klasses Hovedeksamen.
Geometri	
Aritmetik	

Praktisk Regning. Hvor mange Skærver findes der i en Bunke, der har Form af en Pyramidestub, hvis Endeflader ere henholdsvis $6\frac{1}{2}$ Kvadratalen og $\frac{1}{2}\frac{9}{2}$ Kvadratfod, og hvis Højde er

B. Fjerde Klases Hovedeksamen.

Elevernes Navne	Dansk Stil	Latin	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Naturhist.	Arithmetik	Geometri	Græsk	Points	Points i Afslutningsfagene
	A. Eriksen-Kjærgaard	mg	mgX	mgX	ug ÷	mg	ug	ug	ug	ug	ug ÷	83
J. Rasmussen	mg ÷	g	mg ÷	mg	ug ÷	mgX	mg	gX	tgX	mg ÷	66	28

1 Alen $13\frac{1}{2}$ Tomme, naar Skærvernes gennemsnitlige Størrelse er $\frac{5}{12}$ Kubiktomme, og Mellemrummene udgøre $2\frac{7}{9}$ pCt. af hele Bunkens Rumfang? Hvor meget vejer Bunken, naar Stenmassens Vægtfylde er 3,6?

Rumfanget af en Pyramidestub er $\frac{1}{3} h (a + b + \sqrt{ab})$ Kubiktommer, naar Højden er h Tommer, Endestaderne henholdsvis a og b Kvadrattommer. 1 Kubik fod Vand vejer 62 Pund.

2. En Kapital, som i Juni 1887 havde en Størrelse af 12450 Kroner, er siden den Tid stadig forøget med Renter og Renters Renter, saa at den nu, 10 Aar efter, er vokset til 17562 Kroner. Rente-foden har hele Tiden været den samme. Hvor stor var Kapitalen for 1 Aar siden? Hvor mange pCt. af den oprindelige Kapital udgør Renten for det sidste Aar (Juni 1896—Juni 1897)?

Engelsk Version. Philip II was the most powerful prince in Europe, possessing not only the kingdom of Spain, but also Portugal, the two Sicilies, great part of Northern Italy, and the Netherlands, besides many colonies in America, whence he was supplied with immense quantities of gold and silver. His soldiers were considered the best in the world, trained¹ as they had been in the long wars with the French in Italy, and with the Protestants in

the Netherlands, wars in which they had shown relentless² cruelty as well as undaunted³ courage. It might well seem to him impossible that a woman, sovereign of part of one small island, should make head against⁴ such mighty forces, and in his confidence in his own superior power he named the fleet, which he had fitted out⁵. »the Invincible Armada«. It was at first intended that it should sail in 1587, but at the first news of the design⁶ Sir Francis Drake set sail⁷ with thirty ships, entered Cadiz Bay, where he took, sunk or burnt thirty of the Spanish vessels collected there, destroyed a hundred more between Cadiz and Cape St. Vincent on their way to Lisbon, the appointed place of meeting; then entering the Tagus⁸ he captured⁹ the St. Philip, a ship of the largest size, loaded with treasures, and challenged¹⁰ the Spanish admiral, the Marquis of Santa Cruz, to an engagement¹¹. The king's express orders prevented the the marquis from accepting the challenge; and his death, which took place immediately after, is said to have been caused by his grief. Sir Francis Drake meantime returned to England, saying merrily that »he had singed¹² the King of Spain's beard«.

¹ to train, at øve. ² relentless, ubarmhjertig. ³ undaunted, ubetvingelig. ⁴ to make head against. at gøre Modstand imod. ⁵ to fit out at udruste. ⁶ design, Plan. ⁷ to set sail, at gaa under Sejl. ⁸ the Tagus, Tajo-floeden. ⁹ to capture, at erobre. ¹⁰ to challenge, at udfordre. ¹¹ engagement, Kamp. ¹² to singe, at svide.

Prøvens Udfald ses af Listen Side 26.

D. Tillægsprøver.

Latinprøven for Farmaceuter og Tandlæger afholdtes i Juli Maaned. Undervisningsinspektionens Formand, Professor Dr. phil. *M. Cl. Gertz* deltog i Bedømmelsen. *Marius Christian Lønne* bestod med Karakteren mg, Frøken *Harriet Jones* med mg÷, Frøken *Kathrine Jørgensen* med ug÷. *Marius Christian Lønne* bestod ogsaa Tillægsprøven i Fransk med Karakteren g. Hr. Cand. mag. *Carl Michelsen* deltog i Censuren i dette Fag.

C. Almindelig Forberedelseseksamen.

Elevernes Navne	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Tysk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturlære	Orden	Fransk	Points
G. Lind	mg ÷	mg ÷	mg	ug ÷	mg	mg	g ×	g ×	mg ÷	g	ug ÷	mg	mg	102½
E. Madsen	g	mg	mg	mg ×	mg ÷	g ÷	mg ×	mg ×	g	g	mg ×	mg	—	94½
H. Niendahl	mg ÷	mg	g ×	mg ÷	g	g	mg ×	mg ÷	mg ×	mg ×	mg ×	mg ÷	—	96½
C. Sage	mg	mg ÷	mg ÷	g	mg ÷	mg ×	mg ×	mg ÷	mg ÷	g ×	mg ×	mg ÷	—	97½

E. Skolens Aarsprøve.

Discipeltallet ved Slutningen af Skoleaaret 1896—97 var 138, idet 8 Elever vare udgaaede efter Programmets Affattelse i 1897. Af disse mødte til Afgangsprøverne 11, ved Aarsprøverne vare 124 til Stede. Udfaldet var følgende:

Af V Klasses	5	Disciple	opflyttedes	5
- IV st. —	7	—	—	1
- III st. —	6	—	—	4
- III R. —	9	—	—	7
- II st. —	8	—	—	5
- II R. —	10	—	—	7
- I st. —	4	—	—	4
- I R. —	11	—	—	10
- 3. U. —	20	—	—	18
- 2. U. —	25	—	—	23
- 1. U. —	26	—	—	23

Undervisningen.

Der har ugentlig været undervist i 360 (380) hele og 11 halve Timer. Fagene have været fordelte mellem Lærerne paa følgende Maade:

Faste Lærere:

Bestyreren: Dansk i VI, V, IV. Stil i III.
Litteratur i I A. Religion i VI, V, IV,
III og Underklasserne. Almindelig Litteratur og Kunsthistorie i VI og V 23½ Timer

Hr. cand. mag. <i>Bruun</i> (Skolens Førstelærer): Græsk i VI, IV, III. Latin i V, I og 2 Timer i VI. Oldnordisk i VI og V. 2 Timer Dansk i IA	32 ¹ / ₂ Timer
Hr. Cand. polyt. <i>Jessen</i> : Matematik og Reg- ning i IV, III, I. Regning i 1. U. B. Naturlære i VI, V, IV og III	33 ² / ₂ —
Hr. cand. philol. <i>Kanaris-Klein</i> : Fransk i alle Klasser. Dansk i 2. U. og 1. U. B. Dansk Stil i 1. U. A.	31 ¹ / ₂ —
Hr. Lærer og Translatør <i>Holst</i> (Skolens In- spektor): Tysk i alle Klasser. Skrivning i I, II R., III R.	32 ¹ / ₂ —
Hr. Lærer og Translatør <i>Olsen</i> : Engelsk i alle Klasser; Matematik og Regning i II. Regning i IA.	33 —
Hr. cand. phil. <i>Haagerup</i> : Geografi i hele Skolen. Dansk i I R og I st. Skrivning i 1. U. B. og 3. U. 29 Timer + 3 Timer til Karakterindskrivning.	32 —
Hr. Lærer <i>Karl Hansen</i> : Naturhistorie i IV, III, II, I, IA, 2. U., 1. U. A. og 1. U. B. Regning i 3. U., 2. U. og 1. U. A. 31 Timer + 1 Time til Karakter- indskrivning.	32 —
Hr. Cand. phil. <i>C. N. Hansen</i> : Historie i VI, V, IV, III, II, I, 3. U., 2. U., 1. U. A. og B. Religion i IA og II. Dansk i II = 29 + ² / ₂ Timer + 2 Timer til Karakterindskrivning	31 ² / ₂ —
Hr. Cand. mag. <i>Moth</i> : Latin i VI, IV, III og II, samt 3 Timer i V, Græsk i V, Historie i IA.	32 ² / ₂ —

Undervisningstimmernes Fordeling paa de enkelte Fag:

Fagene	1. U.			2. U.	3. U.	I			IA.	II			III			IV			V og VI			
	A.	F.	B.			st.	F.	R.		st.	F.	R.	st.	F.	R.	st.	F.	R.	V.	F.	VI.	
	Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	17	
Dansk	6	6	5	4	3	4	3	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	41½		
Oldnordisk																	2	2	2	4		
Tysk			4	3	3	3	3	3	3	1	2	2	1	2½	1	1	2	1	2	26 + 1		
Fransk				4	3	4	3	4	4	4	1	4	1	2½	4	1	2	1	2	20 + 2		
Engelsk					4	3	4	3	4	4	1	4	1	1	4	1	1	1	1	23		
Latin					6			6	6		6		7½		3	5	5	5	5	35 + 1		
Græsk									5		5		5		5	5	5	5	5	20 + 1		
Historie	2	2	3	2	2	2	3	2	2	1	2	1	1½	1	2	1	2	1	2	26 + 1		
Geografi	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	20		
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19		
Matematik						4		4		4		4			5					17		
Regning	5	5	5	4	2	4	2	2	2	2	1	2	1	3	3	3	3	3	3	33		
Naturlære											2				2½					7½		
Alm. Litteratur- & Kunsthist.																			1	1		
Skrivning	3	3	3	3	1	1	2			1		1								18		
Tegning				1	(1)	(1)				1		1								5		
Sang	1	1	1	1	1+(1)					1+(1)		(1)		(1)		(1)				6		
Gymnastik	4	(4)	(4)	(4)	4					[4]		[4]		(4)		(4)			(4)	20		
Haandarbejde	[2]		[2]	[2½]																2½		
	22 (24)	5	22	31 (33)	32 (34½)	9	21+6	6	28	10	26	7	14	22	14	15 + ½	21 + ½	14 + ½	13	22½	14 + ½	360(380) Plus 11 halve T. ²

¹ I A. har haft Tegning fælles med 1. R., Skrivning og Sang fælles med I.

² En Undervisningstime er 45 Minutter, en halv Undervisningstime er 25 Minutter.

Timelærere.

Hr. Overbetjent <i>Borch</i> (D. M.): Gymnastik i Overklasserne	12	Timer
Hr. Kordegn <i>Schmidt</i> : Sang i hele Skolen	6	—
Fru <i>L. Olsen</i> : Gymnastik i Underklasserne	8	—
Frøken <i>A. Buhl</i> (Inspektrice): Tegning i hele Skolen. Dansk i 1. U. A., 3. U. og III. Dansk Stil i 2. U. Religion i I. Naturhistorie i 3. U. Skrivning i 1 U. A. og 2. U. Haandarbejde med Pigerne i 1., 2. og 3. U. 29½ Timer + Inspektion i Frikvartererne = 3 Timer	32½	—

Under Hr. cand. mag. Bruuns Sygdom i Maanederne Januar—Marts læstes hans Timer af Hr. Cand. mag. *Moth*, stud. mag. *P. Müller*, Student Frøken *M. Müller* og cand. mag. *A. Schmidt*.

Oversigt over Aarets Arbejde.

Religion.

1. U. A. Det gamle Testamentes Historie gennemgaaet. Nogle Salmer.
1. U. B. Som 1. U. A.
2. U. Det nye Testamentes Historie gennemgaaet. Nogle Salmer.
3. U. Det gamle Testamente og Hovedstykker af den kristelige Troslære. Nogle Salmer.
- I. A. Det nye Testamente efter Tangs mindre Bibelhistorie. Balslevs Lærebog til den 3die Artikel. En Del Salmer ere lærteudenad.
- I. Det nye Testamente efter Tangs mindre Bibelhistorie. Kristelig Troslære mundtlig.
- II. Det gamle Testamente efter Tangs større Bibelhistorie. Balslevs Lærebog: De ti Bud. En Del Salmer.
- III. Den kristelige Troslære forklaret og delvis gennemgaaet i Samtaler. En Del Timer særligt brugte til at gøre Rede for Forholdet mellem Lov og Evangelium.

- IV. Foredragsvis: Redegørelse for den kristelige Opfattelse af de ti Bud. Trosartiklerne. Katolicismen. Sekter.
- V + VI. Gennemgaaet de vigtigste Sektens Lære med Hensyn til Afvigelserne fra den apostoliske. Noget om Buddhismen. En Del af Bjærgprædikenen.

Dansk.

1. U. A. Oplæsning, Genfortælling og Stavning efter Matzens danske Læsebog. Enkelte Vers lærte udenad.
1 à 2 ugentlige Stile, væsentlig Diktat efter Boysens Ret-skrivningsøvelser.
1. U. B. Oplæsning, Genfortælling og Stavning efter Matzens danske Læsebog Nr. 3. Flere Digte lærte udenad. 2 ugentlige Stile, væsentlig Diktat efter Boysens Retskrivningsøvelser. Læreren har af og til læst højt for Klassen.
2. U. Oplæsning, Genfortælling og Analyse efter Bondesen og Vestergaards danske Læsebog. Nogle Digte lærte udenad. Læreren har af og til læst højt for Klassen. — 2 Stile om Ugen, hyppigst Diktatstile, enkelte Genfortællinger og smaa frie Opgaver.
3. U. Oplæsning og Genfortælling efter Winkel Horn og Borchsenius: Dansk Læsebog. Nogle Vers lærte udenad. De vigtigste Ordklasser samt det vigtigste af Sætningsdannelsen ere indøvede. 1 Stil om Ugen, hyppigst Genfortællinger og smaa frie Opgaver. Enkelte Diktatstile.
- I A. Oplæsning efter Winkel Horn & Borchsenius: Dansk Læse-bog samt S. Müller: Fortællende Digte, Samtale om det læste. 1 ugentlig Stil. Formlæren i Korthed. Fortællende Stykker af danske Forfattere og B. Bjørnson ere oplæste for Klassen af Læreren.
Af større Digtværker er læst og gennemgaaet Holberg Den politiske Kandestøber, Pernilles korte Frøkenstand; Kilderejsen, Den honette Ambition, Den pantsatte Bondedreng. Oehlenschläger: Aladdin. Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen.
- I. Oplæsning efter Winkel Horn & Borchsenius: Dansk Læsebog samt S. Müller: Fortællende Digte, Samtale om det læste. 1 ugentlig Stil. Formlæren i sine Grundtræk. Nogle Digte lærte udenad. Af og til Oplæsning af Læreren.
- II. Oplæsning og Analyse efter Sigurd Müllers Haandbog og sammes Fortællende Digte. Sproglære for Folkeskolen er gen-

nemgaaet. 3 Stile om Maaneden mest af historisk, fortællende og beskrivende Indhold.

Af større Digterværker er læst og gennemgaaet Holberg: Jeppe paa Bjærget, Pernilles korte Frøkenstand og Kilderejsen. Oehlenschläger: Aladdin. Hostrup: Genboerne.

III. Oplæsning og Analyse efter Sigurd Müllers Haandbog i den danske Litteratur.

Læst og gennemgaaet Holberg: Jeppe paa Bjærget, Kilderejsen, Den pantsatte Bondedreng og Det lykkelige Skibbrud. Heiberg: Aprilsnarrene. Hostrup: Genboerne og En Spurv i Tranedans.

IV. Oplæsning og Analyse efter Sigurd Müllers Haandbog i den danske Litteratur og sammes Fortællende Digte. Af Digterværker opgives til Eksamen som læste og gennemgaaede Holberg: Barselstuen og Ulysses von Ithacia. Ewald: Fiskerne. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Baggesen: Kallundborgs Krønike. Oehlenschläger: Hakon Jarl. Grundtvig: Paaskelilien. Heiberg: En Sjæl efter Døden. Hertz: Sparekassen. Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Blicher: E Bindstouw. Paludan-Müller: Abels Død og Den ottende Kunst. Chr. Winther: Karen, Jakob og Lone, Martin og Maria. Hauch: De to Økser, Hellig Olaf og hans Stallare, Sløret.

Følgende Stilopgaver ere givne: 1) Nogle af Kvindefigurerne i »Barselstuen«. 2) En svensk Konge. 3) Nomadefolk. 4) Aarsagen til den store franske Revolution. 5) Selvvalgt Op-gave. 6) Insekternes Betydning for den øvrige Natur. 7) Et Digt omfortalt i Prosa. 8) Vesterhavsfiskerne. 9) Menneskeracerne. 10) Mohamedanerne i Europa. 11) Selvvalgt Op-gave. 12) Dyrelivet i de danske Farvande. 13) Trællene i »Hakon Jarl«. 14) Hvilken Indflydelse har Naturforholdene paa Menneskene? 15) Personerne i »Paaskelilien«. 16) Hvad udrettede Luther? 17) Godsejere og Bønder i gamle Dage. 18) En vigtig Opfindelse. 19) Følgerne af Bondestandens Frigørelse. 20) »Den ottende Kunst«. 21) Kongeriget Prøjsen eller Revolutioner i det 19de Aarhundrede. 22) Samfærdelsesmidler

V og VI. Sigurd Müller: Kortfattet Litteraturhistorie; Holberg og hans Samtid udførligere behandlet.

Følgende Stilopgaver ere givne: 1) En navnkundig Mands Levnedsløb og Betydning. 2) »Det er ikke raadeligt at handle mod sin Samvittighed«. 3) Det græske Aandslivs Udvikling efter Perserkrigene. 4) Lidt om danske Ordsprog. 5) David.

- 6) Dansk Salmedigtning. 7) Heibergs »En Sjæl efter Døden«. 8) Hvad jeg kræver af min Ven. 9) Julius Cæsar og hans Drabsmænd. 10) Om den saakaldte »klassiske Dannelse«. 11) Om Statsforfatninger (Dialogform). 12) Athenære og Spartanere. 13) Den peloponnesiske Krig. 14) Selvvalgt Opgave. 15) Prosaoversættelser af et opgivet tysk Digt. 16) En Hovedperson i en af Holbergs Komedier. 17) Gustav den Tredie.

Oldnordisk og Svensk.

- V. Wimmers Læsebog 1—36, 41—55.
 VI. Wimmers Læsebog 55—107 med Forbigaaelse af Versene i Gunnlaugs Saga; Trymskviden. Runerne og Sproghistorie i korte Træk. Digte af Snoilsky og Frøding efter Bruun og Ottosen: Svensk Læsebog.

Tysk.

2. U. Kapers Læsebog for Begyndere forfra til Stykket 96. Af Formlæren: Artikelen, Tallene, Adjektivets 3 Grader.
 3. U. Kapers Læsebog for Begyndere fra Side 54 ud til Digtene. Artikelen, Hjelpeverberne, »loben« i Aktiv og Passiv, de personlige Stedord. Afvigelser fra første Konjugation. Af Stiløvelser for Begyndere er læst 17 Stykker.
 I. A. Kapers Læsebog for Mellemklasserne forfra til Stykket 20. Hjelpeverberne I og II Konjugation med Afvigelser. Jævnlig Øvelse i Læsning. En Del Fortællinger ere fortalte Eleverne paa Tysk.
 I. Skouboes Læsebog for Mellemklasserne fra Side 63—130. Realklassen repeteret fra Side 1—35. Hele Formlæren.
 II. Kapers Læsebog for Mellemklasserne forfra til Side 58 (Stykket 19). Hjelpeverberne, I og II Konjugation (Aktiv og Passiv). Substantivets Bøjning, Adjektivets Bøjning, Komparation og de personlige Pronominer.
 III. Skouboes Læsebog for Mellemkl. Side 130 ud til Digtene Side 202. Gennemgaaet og læst Syntaxen forfra til Konjunktiv; repeteret Formlæren.
 IV. Kapers Læsebog for Mellemkl. fra Side 200 (Stykket 55) til Side 251 (Wilhelm Tell, 4. Akt), derpaa repeteret fra »die Schlacht bei Lützen (Side 132) til Wilhelm Tell, 4. Akt.
 Af Grammatiken fra Konjunktiv (incl.) og ud. Hele Grammatiken repeteret. Omtrent en Time om Ugen er brugt til Ekstemporal-læsning. Kursorisk er læst Zschokke: Das Goldmachedorf.

- V og VI. Af Skouboes tyske Læsestykker: G. Freytag: Ein Markttag im Mittelalter. J. Scherr: Die deutsche Gesellschaft des 18ten Jahrhunderts. Goethe: Das Pfarrhaus zu Sessenheim. Enkelte Digte af Kellers Mustersamling deutscher Gedichte. Ekstemporallæsning 1 Time om Ugen efter Goethes Prosa. Kursorisk er læst: Mylius: Die Türken vor Wien. Hauff: Memoiren des Satan.
- VI. Goethe: Tasso (52 Sider).

Fransk.

3. U. Jungs Elementarbog 1ste Afsnit. Enkelte Skolestile (Oversættelse af de danske Stykker i Elementarbogen).
- I st. Jungs Elementarbog 2det og 3die Afsnit. En ugentlig Hjemmestil (Oversættelse af de danske Stykker i Elementarbogen).
- I R. (2 Dicipel.) Som I st.
- II st. Jungs Elementarbog 4de Afsnit. Jung: Fransk Læsebog for Mellemklasser, Side 1—29, 48—59, 84—95. Jungs Grammatik: Formlæren til Pronominerne. De første Stykker af Pios Glosesamling. En ugentlig Hjemmestil efter Jungs Stileøvelser I.
- II R. (3. Disciple.) Som II st.
- III st. Jung: Fransk Læsebog for Mellemklasser S. 59—149. Af Jungs Grammatik: Formlæren fra Pronominerne til de uregelmæssige Verber. Nogle Stykker i Pios Glosesamling. — 15 Hjemmestile efter Jungs Stileøvelser I.
- III R. (1 Discipel.) Som III st.
- IV st. Statarisk Læsning: Cohen & Kapers franske Læsebog Side 164—183. Jung: Franske Noveller og Fortællinger S. 113—134, 143—150, 158—169, 189—216 (det hele Pensum svarer til 110 Normalsider). Maanedslæsning efter Cohen & Kapers Læsebog. Ekstemporallæsning efter Lefrançais Lectures patriotiques. Formlæren og enkelte syntaktiske Regler efter Jungs Grammatik, Gloser efter Pios Glosesamling. 10 Stile efter Jungs Stileøvelser I.
- IV R. (4 Disciple.) Som 4. st. Endvidere Jungs Læsebog for Mellemklasser S. 160—175 (18 Normalsider).
- V. Statarisk: Boissier: Cicéron et ses amis (16 S.). Molière: Le malade imaginaire. Nogle Kapitler af Alph. Daudet: Le petit Chose. — Maanedslæsning: Mérimée: Colomba (de sidste 100 Sider). Xavier de Maistre: Les prisonniers du Caucase og La jeune Sibérienne. Cherbuliez: Le fiancé de Mlle Saint Maur. — Ekstemporallæsning efter Baruél: Lectures françaises I.

- Nogle Digte i Samuel Prah! : Fransk Poesi. — Baruëls Hjelpebog (første Halvdel). Pios Glosesamling benyttet. Syntaksen efter Jung med dikterede Tilføjelser efter Baruëls Grammatik. 2 ugentlige Stile efter Jungs Stiløvelser I og Giedes Stiløvelser.
- VI. Statarisk: Boissier: Ciceron et ses amis (16 Sider). Kr. Nyrop: Lectures françaises II (86 Sider). Molière: Le malade imaginaire. Nogle Kapitler af Alph. Daudet: Le petit Chose. En Del Digte i Samuel Prah! : Fransk Poesi. — Maanedslæsning: Georges Ohnet: Serge Panine og Xavier de Maistre: Les prisonniers du Caucase. — Ekstemporallæsning efter Baruël: Lectures historiques I. Baruëls Hjelpebog (sidste Halvdel). Jungs Grammatik repeteret; en Del dikterede Tilføjelser efter Baruëls Grammatik. Pios Glosesamling (de sidste Stykker). Ca. 50 Stile efter Giedes Stiløvelser og Baruëls Ar-tiumsstile.

Engelsk.

- I A. Jespersen & Sarauw: Engelsk Begynderbog I, Side 1—80. Hyppig Stilskrivning og Stavning paa Skolen.
- I R. Jespersen & Sarauw: Engelsk Begynderbog I, Side 1—100. Hyppig Stilskrivning og Stavning paa Skolen.
- II R. Jespersen & Sarauw: Engelsk Begynderbog II, Side 1—64. Formlæren efter Lunds Grammatik. Stil paa Skolen hver Uge.
- III R. Jespersen & Sarauw: Engelsk Begynderbog II, Side 54—123. C. A. Nissen: Engelsk Læsebog, Side 7—13, 26—62, 81—124, 129—154, 265—269, 278—287. Det væsentligste af Lunds Grammatik. 18 Versioner efter Nissens »Opgaver til engelsk Version«.
- III. st. True and Jespersen: Spoken English, Stk. 1—6. Hansen og Magnussen: Eng. Læseb. f. ældre Begyndere, S. 1—XXXIV.
- IV. R. C. A. Nissen: Engelsk Læsebog, Side 154—308 med Undtagelse af de tidligere læste Vers. Lunds Grammatik med nogle syntaktiske Tilføjelser. Ekstemporallæsning: Charlotte M. Yonge: Kings of England, Side 195—250. 18 Versioner efter C. A. Nissens »Opgaver til engelsk Version«. Til Eksamination opgives Nissens Læsebog: Prosa: Side 13—57, 92—104, 129—154, 205—219, 223—253. Poesi: Stk. 3—6, 8 og 9, 15—18, 20 og 21, 25, 30 og 31.
- IV. st. True and Jespersen: Spoken English, Stk. 12—21. Hansen og Magnussen: Engelsk Læsebog for ældre Begyndere, XXXII—XXXIV, The Norman Conquest, Side 1—15, A freak of fortune, Not exactly a ghost story.

- V. True and Jespersen: Spoken English, Stk. 20—40. Jakob Løkke: Engelsk Læsebog for Mellemkl., Side 39—40, 124—147, 179—195, 213—226. Lunds Grammatik i Udtog.
- VI. True and Jespersen: Spoken English, Stk. 24—40. Sommerfeldt: Engelsk Læsning for Gymnasiet: Lord Byron: De 6 første Sange. Jakob Løkke: Engelsk Læsebog for Mellemkl., Side 179—195.

Latin.

- I st. Hauch I, forfra til Stykke 100.
- II st. Hauch I, fra Stykke 115 ud, II forfra til Stykke 44a
- III st. Hauch II, fra Stykke 10 ud, Hauch III A, Side 1—21 med de tilsvarende Stykker af III B. De vigtigste syntaktiske Regler efter Madvig. Ca. 40 Stile.
- IV. st. Hauch III A, Side 14—36, 44—53, 67—105, 108—112, 120—153. Ovid (Levys Udvalg): Philemon og Baucis, Pyramus og Thisbe, Cadmus, Pentheus, De fire Tidsaldre, Deucalion og Pyrrha. Til Eksamen opgives: Hauch III A, Side 14—36, 44—53, 67—99, 124—130. Ovid (Levy): Philemon og Baucis, Pyramus og Thisbe, Pentheus, De fire Tidsaldre. Syntaksen efter Madvig. 50 Stile.
- V st. Vergils Æneide II, IV. Horats Oder II, 1—4, 6—17, 19—20, Satirer I, 4, 5, 6, 7; Breve I og III. Sallust: Catilina; Cicero: in Catil. III, pro lege Manilia; Seneca: II Hæfte af »Udvalgte Skrifter« af L. An. Seneca ved M. Cl. Gertz; Antikviteter og Litteraturhistorie. Ekstemporallæsning efter Henrichsens latinske Opgaver og Fibiger & Pio's: Udvalgte Stykker af Cicero etc. 10 Versioner.
- VI. Antikviteter og Litteraturhistorie læst og repeteret. Cicero: In Catil. I, III, 1—5. Seneca Epistolæ ad Lucilium (Gertz' Udvalg). Sallustius: Catilina. Horats' Satirer I, 4—7, 9; II, 1, 6; af Epistlerne II, 1, 2. Forrige Aar er læst: Cicero: Cato Major (undtagen Cap. 12 og 15); Pro Sestio, Cap. 1, 7, 9—29 (inkl.) 45—69 (inkl.). Livius, lib. XXI. Vergils Aeneis IV. Carmina selecta: Catull. 1, 3—9, 11—12; Tibull. 1, 2; Properts. 1, 4 Ovid. 2, 5, 6, 7, 9. Levys Udvalg af Ovid: Selvbioграфien. Horats' Oder: I, 1—5, 7—10, 12—15, 17, 19—22, 29, 30, 33; II, 1, 3, 6—8, 10, 14, 16, 18; III, 3, 5, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 21, 25, 26, 30; IV, 1, 2, 5—7, 11—13. Til Eksamen opgives: Cato Major; In Catil. I; Seneca: Epist. ad Lucil; Sallust.: Catilina; Livius, lib. XXI, Cap. 1—7 (excl. undt. Cap. 3); det læste af Carm. select. samt Selvbioграфien; det læste af Horats

Oder og Satirer, af Epistlerne I, 1, 7, 14, 15. Ekstemporal-læsning efter Fibiger og Pio samt efter Heinrichsens latinske Opgaver. Versioner (1 hver Uge) efter Thoresen II og Heinrichsen. Syntaksen efter Madvig.

Græsk.

- III st. Hudes Grammatik og Elementarbog. Xenophons Anabasis VI, I—II⁴.
- IV st. Xenophons Anabasis III, IV Kap. VII—VIII⁸. Homers Odysse XXII.
- V st. Udvalgte Stykker af Herodot (ved Levy); S. 1—57, 75—122. Homers Iliade I, III, VI, IX. Hudes Syntaks.
- VI st. Homers Odysse XIX, XX. Petersens Anthologi: Theognis. Xenophons Anabasis IV, Apomnemoneumata I, Kap. I, II 1—28, 32—61, 64 og II, Kap. I 18—34. Demosthenes: Om Forholdene paa Chersonnes. — Ifjor er læst: Homers Iliade IX, Odysse VI, XXI—XXIII 240. Petersens Anthologi: Tyrtæus, Mimnermos 1—3, Solon 1—3. Platons Apologi og Kriton. Herodot: V 30—42, 49—51, 97, 99—103, 105—107, 124—126, VI 1—21, 28—32, 43—52, 55—121, 123—124.

Historie.

1. U. A. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie til Enevældens første Tidsrum.
1. U. B. Som i A.
2. U. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie fra Reformationen og ud. Blochs mindre Lærebog til de første romerske Kejsere.
3. U. Samme Bog fra den første puniske Krig til Julirevolutionen, dog med Forbigaaelse af Nordens Historie.
- I A. Johan Ottosen: Børnenes Verdenshistorie forfra til den franske Revolution.
- I. Blochs Lærebog for Realskoler: Oldtiden.
- II. Samme Bog: Middelalderens Historie og Nordens til Reformationen.
- III. Samme Bog: Nordens Historie fra Reformationen til 1792 og almindelig Verdenshistorie fra samme Tid til den franske Revolution.
- IV R. Det lovbefalede Pensum efter Blochs Lærebog for Realskoler I og II.
- IV st. Nordens og den nyere Tids Historie efter samme Bøger.

- V Kl. har i en ugentlig Særtime læst Nordens Historie til 1814 efter Thrige.
- VI Kl. har i sine 1½ ugentlige Særtimer repeteret Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler og Nordens til 1814 efter Thrige; for Tidsrummet efter 1814 læst og repeteret Ottosens Bog til Brug ved den højere Undervisning.
- V og VI. I Fællestimerne er gennemgaaet den nyere og nyeste Tid efter Blochs Lærebog for de lærde Skoler samt Thrige: Oldtiden.

Alm. Litteratur- og Kunsthistorie.

- V. og VI. Shakespeares Digtning; oplæst og gennemgaaet Julius Cæsar og Hamlet. — Den tidlige Renaissance i Italien og Højrenaissancens Hovedmestre. Øvelse i at se paa Kunstværker.

Geografi.

1. U. A. Danmark, Norge og Sverige, Rusland og de britiske Øer; efter Granzows lille Geografi.
1. U. B. Som 1. U. A.
2. U. Mellemeuropa, Frankrig og Sydeuropa efter samme Bog.
3. U. De fremmede Verdensdele og Indledningen efter samme Bog.
1. A. Europa med Undtagelse af Balkanhalvøen efter Hoffmeyers mindre Lærebog.
11. De skandinaviske Lande, Rusland, de britiske Øer samt det tyske Rige efter Dahlbergs større Geografi.
11. Østrig-Ungarn, Holland, Belgien, Frankrig samt Syd Europa; endvidere fra Asien til Bagindien efter samme Bog.
111. De fremmede Verdensdele (af Asien dog kun fra Bagindien) samt Indledningen til Klima efter samme Bog. I en særskilt Time er der med 111 R. gennemgaaet forskellige Afsnit af Etnografien (Indianerne i Nord- og Sydamerika, Negerfolkene og Malayerne) paa Grundlag af Billedværker.
- 1V. Det lovbefalede Pensum efter samme Bog, Danmark dog mere omfattende.

Naturhistorie.

1. U. A. Pattedyrene efter Feddersens »Naturens Bog«. Lidt Planteverden efter Naturen.
1. U. B. Som 1. U. A.
2. U. Fra Fuglene til Leddyrene efter Lütken Nr. 3. Plantelære efter Naturen.

3. U. Leddyr og Bløddyr efter Lütken Nr. 3. I Botanik bruges V. A. Poulsens lille Plantelære.
- I A. Zoologi: Fra Mennesket til Krybdyrene efter Boas. Botanik: Den almindelige Del efter V. A. Poulsen. Flere Plantefamilier efter Naturen.
- I. Zoologi: Pattedyrene efter Boas. Botanik: Plantefamilier efter V. A. Poulsens lille Plantelære og en Del af den almindelige Botanik.
- II. Zoologi: Fra Fuglene til Leddyrene efter Boas. Botanik. Største Delen af den alm. Botanik og flere Plantefamilier efter V. A. Poulsen.
- III. Zoologi: Leddyrene og Bløddyrene, efter Fjelstrup. Botanik: De blomsterløse Planter samt de almindelige Plantefamilier efter V. A. Poulsen.
- IV. Zoologi: Det hele Pensum efter Lütken Nr. 2. Botanik: Det hele Pensum efter V. A. Poulsen.

Matematik.

Julius Petersens Lærebøger.

- I. De fire Regningsarter, Potens, Ligninger af 1ste Grad med een ubekendt.
- II. Potens, Proportioner, Tals Delelighed. 1ste og 2det Kapitel i Geometrien.
- III. Rod og Ligninger af 2den Grad. Geometrien fra 3die Kap. til § 126. Buchwaldt & Stenbergs Konstruktionsbog.
- IV. Største fælles Maal og mindste fælles Mængfold. Uendelig og ubestemt. Rækker i Logaritmer og Rentesregning. Cirkelens Periferi og Areal, §§ 126—127. Repeteret det hele Pesum.

Regning.

1. U. A. Division i ubenævnte Tal. De fire Regningsarter i benævnte Tal. Hovedregning.
1. U. B. Som 1. U. A.
2. U. Blandede Opgaver II og III efter N. N. Meier I. Forberedende Opgaver til Brøk efter Meier II. Hovedregning.
3. U. De fire Regningsarter i Brøk samt Blandede Opgaver til Decimalbrøk efter N. N. Meier II. Hovedregning.
- I A. Meiers Regnebog II. Decimalbrøk, Reguladetri, Opgaver af blandet Indhold. Hyppig Hovedregning.
- I. Meiers Regnebog II. Decimalbrøk, Reguladetri o. s. v.

- II. Meiers Regnebog II. Opgaver af blandet Indhold. Af og til Hovedregning.
- III. Knud Christensens Regnebog. Forholdsregning, Ligninger, fremmed Mønt, Maal og Vægt.
- IV. Beregning af Areal og Volumen. Sammensat Rentesregning o. s. v. efter Knud Christensens Regnebog. Desuden en Del Eksamensopgaver.

Naturlære.

- III. Ellingers Fysik. Læst og repeteret til Side 97, samt Magnetisme og Elektricitet til elektriske Strømme.
- IV. Ellingers Fysik. Læst Bevægelseslære, Varmelære og Elektricitet. Repeteret det hele Pensum.
- V. Ellingers Fysik. Læst det hele Pensum sammen med VI, men kun repeteret Varmelære. Petersen & Forchhammers Astronomi. Læst og repeteret hele Bogen.
- VI. Ellingers Fysik. Læst Varmelære og repeteret det hele Pensum. Petersen & Forchhammers Astronomi. Læst og repeteret hele Bogen.

Skrivning.

1. U. A. Stejlskrift efter Frk. Stremmes Skrivebøger. Eleverne have en Gang om Ugen skrevet af efter deres Læsebog.
1. U. B. Stejlskrift efter Frk. Stremmes Skrivebøger.
2. U. Skaaskrift med Skrifthældning 22° efter Frk. Stremmes Skrivebøger.

I de højere Klasser er der især arbejdet for at udvikle Elevernes Haandskrift uden dog at forsømme Skønskriften.

Tegning.

Hr. Tegneinspektør Andersens System er fulgt.

Sang.

Undervisningen er fremmet efter Reglementet.

Gymnastik

i alle Klasser efter Reglementet.

Haandarbejde.

Haandarbejdsundervisningens Maal er at lægge Grunden til alle almindelige, praktisk nyttige Haandarbejder, der forekomme i det daglige Liv. De større Elever have i Aarets Løb syet et Stykke

Linned og strikket et Par Strømper; de mindre Elever have syet en Sypose og strikket en Pudseklud. Ved Juletid have Eleverne faaet Lov til at brodere enkelte Smaating paa Skolen.

Disciplene.

Discipeltallet, der umiddelbart efter Sommerferien var 157, er nu (15. Maj) 161, idet der i den mellemliggende Tid er optaget 11 og udgaaet 7. Hvorledes Tallet for øvrigt har vekslet i Aarets Løb, fremgaar af følgende

Oversigt.

	Afgang	Tilgang	Discipel- tal
Tallet af Disciple i Skoleaaret 1896—97 (se Programmet for 1897)			146
Udgaaet efter Programmets Udstedelse i 1897 og før Aarsprøven	8		
Udgaaet efter Afgangsprøverne	10		
Udgaaet med IV st. Klasses Eksamen	3		
Udgaaet efter Aarsprøverne	9		
Tilgang ved Optagelsesprøverne Juni og Juli 1897		38	
Senere optaget		14	
Afgang i Skoleaaret	7		
Nuværende Discipeltal			161

- Efter Forældrenes Livsstillinger fordele Disciplene sig paa følgende Maade: 26 ere Børn af Landbrugere, 46 af Handlende, 41 af Embeds- og Bestillingsmænd, 29 af Haandværkere, 19 af Forældre i forskellige andre Livsstillinger.

I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene opførte klassevis i Bogstavorden. Hjemstedet nævnes kun, naar Forældrene ere bosatte uden for Kolding.

VI Kl. (5 Disciple).

1. *J. Borch.* Gaardejer B., Højrup.
2. *J. Dalsgaard.* Pastor D., Ødum.
3. *F. Lunddahl.* Sognepræst L.
4. *K. Rosenstand.* Pastor R., Eltang.
5. *H. Thau.* Fhv. Lærer T.

V Kl. (1 Discipel).

6. *A. Eriksen-Kjærgaard.* Lærer E., Bramdrup.

IV st. Kl. (7 Disciple).

7. *A. Bjerre.* Husbestyrerinde, Fru H. B., Kibæk.
8. *A. Borch.* Købmand C. S. B.
9. *E. Brandorff.* Købmand B.
10. *P. Dahl.* Pastor D., Veerst.
11. *C. Holst.* Translatør, Lærer H.
12. *V. Jensen.* Praktiserende Læge J.
13. *E. Pagh.* Trafikinspektør P., Struer.

IV Rkl. (8 Disciple).

14. *H. Hansen.* Murmester H.
15. *V. Holst.* Br. til Nr. 11.
16. *J. Jacobsen.* Gaardejer J.
17. *J. Lohmann.* Købmand L.
18. *H. Neckelmann.* Købmand N.
19. *H. Ravn.* Gaardejer R., Sjølund.
20. *H. Riis.* Tandlæge R., København.
21. *R. Sønnichsen.* Bødker S.

III st. Kl. (8 Disciple).

22. *P. Blom.* Lærer B., Agtrup.
23. *O. Bock.* Residerende Kapellan B.
24. *S. Eriksen-Kjærgaard.* Br. til Nr. 6.
25. *P. Schmidt.* Købmand A. S.
26. *M. Spies.* Afd. Sejlmager S.
27. *G. Sørensen.* Sagfører S.
28. *Th. Thaysen.* Købmand T.
29. *S. Warberg.* Faktor W.

III Rkl. (8 Disciple).

30. *A. Andersen.* Stabssergent A.
31. *H. Conradsen.* Købmand C.
32. *K. Eriksen.* Afd. Husflidskonsulent E.
33. *Fr. Hansen.* Br. til Nr. 14.
34. *E. Lorenzen.* Agent L.
35. *J. Raon.* Br. til Nr. 19.
36. *A. Reumert.* Praktiserende Læge R.
37. *C. Utzon.* Farver U.

II st. Kl. (4 Disciple).

38. *J. Bennetzen.* Overretssagfører B.
39. *A. Hansen.* Sagfører H.
40. *Chr. Henrichsen.* Grosserer H.
41. *O. Vett.* Afd. Købmand V.

II Rkl. (10 Disciple).

42. *N. Bjerre.* Væver B., Tved.
43. *V. Bruun.* Fhv. Restauratør B.
44. *Th. Krag-Christensen.* Skibsbygger K.
45. *K. Conradsen.* Br. til Nr. 31.
46. *V. Friis.* Vinhandler F.
47. *V. Hornstrup.* Hotelforpagter H.
48. *J. Lassen.* Mælkekusk L., Seest.
49. *C. Petersen.* Gæstgiver P.
50. *A. Refslund.* Gaardejer R., Seest.
51. *E. Reumert.* Br. til Nr. 36.

I st. Kl. (10 Disciple).

52. *J. Bjerg.* Gaardejer B., Aagaard.
53. *H. Friis.* Tandlæge F.
54. *A. Haase.* Toldassistent H.
55. *K. Henriksen.* Proprietær H., Bøgeskov.
56. *C. G. Jessen.* Cand. polyt., Lærer J.
57. *G. Klíngenberg.* Overportør Kl.
58. *S. Lunddahl.* Br. til Nr. 3.
59. *M. Mikkelsen.* Uldhandler M.
60. *Joh. Nielsen.* Møller N., Nørre-Bjært.
61. *C. W. Schmidt.* Kordegn S.

I Rkl. (7 Disciple).

- 62. *K. Conradsen.* Br. til Nr. 31 og 45.
- 63. *A. Jensen.* Malermester J. A. Jensen.
- 64. *A. Knudsen.* Arkitekt K.
- 65. *V. Krag-Christensen.* Br. til Nr. 44.
- 66. *E. Krogh.* Murer K.
- 67. *A. Petersen.* Murmester P.
- 68. *G. Volkert.* Fabrikant V.

I A (5 Disciple).

- 69. *A. Jacobsen.* Br. til Nr. 16.
- 70. *C. G. Lohmann.* Br. til Nr. 17.
- 71. *H. Refslund.* Br. til Nr. 50.
- 72. *O. Straarup.* Gaardejer S.
- 73. *H. P. Warberg.* Br. til Nr. 29.

3. Ukl. (28 Disciple.)

- 74. *H. Albrechtsen.* Gæstgiver A.
- 75. *R. Andersen.* Skomagermester A.
- 76. *H. Bogh.* Proprietær B., Binderup.
- 77. *C. Carlsen.* Afd. Gaardejer C., Bække.
- 78. *C. Christensen.* Købmand J. J. Chr.
- 79. *U. Christensen.* Direktør Chr.
- 80. *Joh. Clausen.* Bogholder C.
- 81. *Anna Damgaard.* Gas- og Vandmester D.
- 82. *P. Frahm.* Skibskaptejn F.
- 83. *A. Friis.* Bogholder F.
- 84. *Chr. Geill.* Gaardejer G., Seest.
- 85. *H. L. Hansen.* Tømmermester H.
- 86. *F. Holm.* Partikulier H.
- 87. *E. Jessen.* Købmand J.
- 88. *R. Jessen.* Br. til Nr. 56.
- 89. *O. Juhl.* Gaardejer J., Skartved.
- 90. *Chr. Jørgensen.* Bagermester J.
- 91. *A. Lange.* Proprietær L., Hejls.
- 92. *J. Lau.* Klaverstemmer L.
- 93. *G. Lind.* Gaardejer L., Bramdrup.
- 94. *G. Løssl.* Entreprenør L.
- 95. *Inger Markussen.* Bestyrer af Højskolehjemmet M.
- 96. *J. J. Nielsen.* Købmand N.
- 97. *J. H. Spies.* Br. til Nr. 26.

98. *M. Sprechler.* Tandlæge S.
 99. *O. Tingleff.* Proprietær T., Vonsild.
 100. *A. C. Thaysen.* Br. til Nr. 28.
 101. *J. Thomsen.* Skibskaptejn T.

2. Ukl. (26 Disciple).

102. *E. Bock.* Br. til Nr. 23.
 103. *A. Bramsen.* Afd. Bødker Br.
 104. *E. Christensen.* Br. til Nr. 78.
 105. *N. Clausen.* Afd. Købmand C.
 106. *H. Dreyer.* Grosserer D.
 107. *J. Frahm.* Br. til Nr. 82.
 108. *C. G. Guldager.* Bagermester G.
 109. *P. Hansen.* Boghandler H.
 110. *P. Ingversen.* Proprietær I., Viuf.
 111. *J. E. Jensen.* Købmand J. P. J.
 112. *C. Jørgensen.* Branddirektør J.
 113. *J. Klingenberg.* Br. til Nr. 57.
 114. *B. Lau.* Br. til Nr. 92.
 115. *W. Lund.* Forretningsfører L.
 116. *S. Madsen.* Bestyrer M.
 117. *S. Markussen.* Br. til Nr. 95.
 118. *A. Mikkelsen.* Br. til Nr. 59.
 119. *C. Møller.* Fru Mariane M.
 120. *P. Müller.* Apotheker M.
 121. *Elise Nørgaard.* Lærer ved Borgerskolen N.
 122. *A. Olsen.* Gartner O.
 123. *C. Petersen.* Møller P., Dalby.
 124. *P. Petersen.* Købmand Julius P.
 125. *Karen Schou.* Grosserer S.
 126. *P. Straarup.* Br. til Nr. 72.
 127. *O. Svendsen.* Manufakturhandler S.

I. Ukl. B. (16 Disciple).

128. *Joh. Andresen.* Proprietær A., Rebækgaard.
 129. *H. Byriel.* Bankbogholder B.
 130. *Fr. Christensen.* Musikdirektør Chr.
 131. *C. Fick.* Skolebestyrer F., København.
 132. *Chr. Fulling.* Bankkasserer F.
 133. *V. Mortensen.* Købmand M.
 134. *P. Nissen.* Gaardejer N., Sjelund.

135. *P. Preuthun.* Købmand P.
 136. *H. Refslund.* Br. til Nr. 50 og 71.
 137. *S. E. Reumert.* Br. til Nr. 36 og 51.
 138. *E. Rose.* Herredsfuldmægtig R.
 139. *P. Schmidt.* Købmand S.
 140. *V. Stein.* Købmand S.
 141. *M. Straarup.* Br. til Nr. 72 og 126.
 142. *H. Thomsen.* Br. til Nr. 101.
 143. *E. Warming.* Lotterikollektor W.

I. Ukl. A. (18 Disciple).

144. *G. Albrechtsen.* Br. til Nr. 74.
 145. *O. Andersen.* Br. til Nr. 75.
 146. *Chr. Bartholdy.* Sognepræst B., Seest.
 147. *Kamilla Damgaard.* Søster til Nr. 81.
 148. *Marie Jensen.* Søster til Nr. 111.
 149. *N. Johansen.* Afd. Købmand J.
 150. *G. Jordahn.* Købmand J.
 151. *V. Knudsen.* Gaardejer K., Seest.
 152. *Fr. Manford.* Grosserer M.
 153. *V. Milkelsen.* Br. til Nr. 59 og 118.
 154. *Joh. Møller.* Br. til Nr. 119.
 155. *L. Nagel.* Partikulier N.
 156. *Fr. Olsen.* Br. til Nr. 122.
 157. *Anna Schou.* Søster til Nr. 125.
 158. *Kirstine Schou.* Søster til Nr. 125 og 157.
 159. *O. Sørensen.* Tømmermester S.
 160. *C. A. Thaysen.* Br. til Nr. 28 og 100.
 161. *V. Thislund.* Afd. Agent Th.

Skolens Samlinger.

Biblioteket

har i Løbet af Skoleaaret haft følgende Tilvækst*):

*) † betyder tilsendt fra Ministeriet, * Gave fra Forfattere, Forlæggere eller andre private.

I. Tidsskrifter.

Nordisk Tidsskrift for Filologi.

Berliner philol. Wochenschrift med Tillæg *Bibliotheca philologica classica.*

Dania.

Det letterstedtske Tidsskrift.

Tilskueren.

Dansk Tidsskrift.

Vor Ungdom.

Bog og Naal.

Historisk Tidsskrift.

Nyt Tidsskrift for Matematik.

Sundhedstidende.

II. Subskriptionsværker.

J. Steenstrup, Kr. Erslev, A. Heise, V. Møllerup, J. A. Fredericia, E. Holm, A. D. Jørgensen: Danmarks Riges Historie.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie.

J. Fritzner: Ordbog over det gamle norske Sprog.

O. Kalkar: Ordbog over det ældre danske Sprog.

J. u. W. Grimm: Deutsches Wörterbuch.

O. Jespersen: Fonetik.

Finnur Jonsson: Den oldnordiske og oldislandske Litteraturs Historie.

H. Høffding: Den nyere Filosofis Historie.

Oscar Hansen: Opdragelseslære.

Samlinger til jydsk Historie og Topografi.

Sønderjydske Aarbøger.

C. F. Bricka: Dansk biografisk Leksikon.

Kirkehistoriske Samlinger.

C. Brun: København.

Kristian Bahnson: Etnografien.

C. C. Christensen og H. Larsen: Europa.

Vort Folk.

Salmonsens store illustrerede Konversationsleksikon.

H. V. Kaalund: Samlede Digte.

Illustreret Verdenslitteraturhistorie.

Edv. Holm: Danmarks-Norges Historie.

A. D. Jørgensen: Historiske Afhandlinger.

Holbergs Komedier. Udgivne af Julius Martensen.

Vilhelm Møller: Verdenslitteraturens Perler.

Gustav Bang: Illustreret Kulturhistorie.

Smaastykker, udgivne af Folkeskriftselskabet.

Saksens Danmarkshistorie ved Fr. Winkel Horn.

Danske Oldkvad i Saksens Historie. Ved Axel Olrik.

Thukydidens Historie. Ved M. Cl. Gertz.

Den ældste Danmarkskrønike (Roskildekrøniken). Ved
Jørgen Olrik.

Herodøts Historie. Ved F. Falkenstjerne.

Paulus Diaconus: Longobarderhistorie. Ved Gustav
Bang.

III. Afsluttede Værker.

Harald Høffding: Kort Oversigt over den nyere Filo-
sofis Historie.

J. J. Rousseau: Emile. Ved Vilh. Malling.

Morten Pontoppidan: En dansk Præst.

Th. Thoroddsen: Vulkaner og Jordskælv paa Island.

Ed. Lehmann: Hedensk Monoteisme.

William Rasmussen: Italiensk Kultur i Frankrig.

C. Marlowe: Doktor Faustus. Ved A. Halling.

Axel Garde: Grundtvigs Mytologi.

Joh. Forchhammer: Romerfolkets indre og ydre Historie.

Adam Oehlenschläger: Erik og Roller. Ved Viggo
Bierring.

Otto Vaupell: Dronning Margrethe.

Th. Stein: Just Mathias Thiele.

- Bernardin de Saint Pierre*: Paul og Virginie. Ved C. Michelsen.
- Pierre Loti*: Jerusalem. Ved Oscar Arlaud.
- Evald Tang Kristensen*: Danske Sagn, III, IV.
- Samme: Danske Ordsprog og Mundheld.
- H. F. Ewald*: Kristian den Anden.
- Karl Mantzius*: Oldtidens Skuespilkunst.
- S. Schandorph*: Frøken Gram.
- Samme: Oplevelser II.
- H. Drachmann*: Kors og Kaarde.
- A. Riis Carstensen*: Over viden Strand.
- Georg Brandes*: Henrik Ibsen.
- Carit Etlar*: Minder.
- Dion fra Prusa*: En antik Idyl. Ved J. L. Heiberg.
- A. Schäfte*: Socialismens Kvintessents. Ved V. Brücker.
- F. Barmwater*: Telegrafering uden Traad.
- J. Paludan*: Emil Zola og Naturalismen.
- Emil Gigas*: Litteratur og Historie. I.
- H. von Kleist*: Michael Kohlhaas og andre Fortællinger. Ved Fr. Winkel Horn.
- Henri Beyle*: Præst og Socialist. Ved C. Michelsen.
- H. de Balzac*: Skuffelser. Ved Oscar Madsen.
- Alex. Dumas d. y.*: En Morders Bekendelser. Ved Fr. Winkel Horn.
- Johannes Jørgensen*: Helvedfjender.
- †*Zoologia Danica*; Afbildninger af danske Dyr. Fiske. Ved Ad. S. Jensen.
- †*H. Stork*: Grenaaegnens Kridtkirker.

IV. Undervisning.

- Hans Rasmussen*: Retskrivnings- og Fremmedordbog.
- **Chr. M. K. Petersen*: Ordække til Brug ved Undervisningen i Retskrivning.

- Viggo Saaby*: Dansk Retskrivningsordbog. 3. Udgave.
- **M. Agerskou*: Dansk Sproglære for de mindste i Skolen.
- **H. Bæk*: 50 Paragrafer til Brug ved Undervisning i dansk Grammatik.
- **M. Matzen*: Dansk Sproglære for Begyndere.
- **Knud V. Rosenstand*: Elementær dansk Grammatik.
- **Olaf Lange*: Øvelsesstykker til dansk Analyse og Tegnsætning.
- *Samme: Dansk Sproglære.
- **E. Keller*: Dansk Læsebog for det fjerde Skoleaar.
- *Samme: Dansk Læsebog for det sjette Skoleaar.
- **Otto Jespersen*: Fransk Begynderbog. 2. Udg.
- **Carl Michelsen*: Historiske Læsestykker til Undervisning i Fransk.
- N. Th. Wallen*: Omrids af den franske Litteraturs Historie.
- **Olaf Gudme*: Tysk Maanedslæsning Nr. 7.
- G. Ankjær*: Tysk Ordføjningslære.
- **Chr. Sarauw*: Tysk Begynderbog. 3. Opl.
- Karl Mortensen*: Nordisk Mytologi.
- **Johan Ottosen*: Børnenes Verdenshistorie.
- **J. Chr. Hvengaard Lassen*: Lærebog i Zoologien.
- **Vilhelm Balslev*: Dyrenes Naturhistorie.
- **Iwan Sahlertz*: Vejledning ved den første Undervisning i Naturhistorie. 5. Udg. Ved H. Chr. C. Mortensen.
- **J. Mortensen* og *J. Paulli*: Bibelhistorie.
- **H. Madsen* og *Bøving Petersen*: Geografi. Alm. Del.
- **R. P. Rasmussen*: Tallenes Delelighed.
- **Adolf Lomholt*: Logaritmetabel.
- **Ad. Meyer*: Lærebog i Trigonometri.
- **Henr. Janniche*: Perspektivisk Hjælpemiddel.
- **Sløjdsagen i Danmark 1896*.

De øvrige Samlinger

ere i dette Skoleaar kun blevne forøgede med mindre Genstande. Til Brug ved Undervisningen er købt Sydow Habenichts Methodischer Wandatlas, Asien, og Th. Sierstedts Danske Billeder fra Land og Sø. Atter i Aar har Hr. Førstelærer Georg Bruun skænket en Række (8) af Cybulskys Vægtavler.

Forskellige Meddelelser.

Ved Skoleaarets Begyndelse tiltraadte eksamineret Lærerinde Frøken *Agnete Buhl* Pladsen som Time- lærerinde og Inspektrice ved Skolen.

Den 20nde September inspicerede Sanginspektøren, Hr. Prof. Nebelong, Skolens Sangundervisning. Den 9ende April eftersaa Hr. Konservator Hornung de naturvidenskabelige Samlinger og tilsagde en Understøttelse af 135 Kr. til disses Forøgelse.

Legat, Fripladser og Stipendier.

Bogpræmier, indkøbte for »Kolding Borgeres Legat«, tilfaldt i Aar for Oplæsning af danske Vers Fr. Lunddahl, H. Thau, A. Bierre, V. Jensen, A. Hansen, C. G. Jessen og P. Schmidt, for Sang M. Spieß og H. P. Warberg, for begge Fag E. Brandorff og K. Eriksen.

— Foruden de faste Læreres Børn, der have hel Friplads, og to Kommunalæreres, der have halv, have 3 Disciple (deraf 1 udenbys) haft fri Undervisning, 4 (deraf 2 udenbys) Undervisning for halv Betaling; desuden har Sparekassen for Kolding og Omegn betalt Skolepengene for en udenbys Discipel. Vejle Amts Skoleraad har af sit Stipendiefond givet 7 Disciple

(deraf 3 udenbys) Understøttelser. En fik 84, fire hver 56 og to hver 28 Kroner.

Forholdsregler mod smitsomme Sygdomme.

I Overensstemmelse med ministerielt Cirkulære af 11. Maj 1880 ville følgende Regler være at iagttage:

a) Naar der udbryder smitsom Sygdom i et Hjem, hvor der findes skolesøgende Børn, gøres der straks Anmeldelse derom til Skolens Bestyrer.

b) Hvis Sygdommen viser sig at være Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, eksantematisk Tyfus eller Kopper, formenes Disciplene — saa vel som Lærere —, i hvis Hjem der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er hævet.

c) Denne Forholdsregel vil derimod i Regelen ikke være at iagttage under andre Epidemier, f. Eks. Mæslinger, Kighoste, Faaresyge, tyfoid og gastrisk Feber, med mindre disse skulde være af særlig ondartet Karakter. Tvivlstilfælde afgøres af Skolens Bestyrer efter Samraad med vedkommende Huslæge.

Skolebetalingen.

I 1ste Underklasse betales 68 Kr. om Aaret.

- 2den	—	—	88	—	—
- 3die	—	—	104	—	—
- I st. og Rkl.	}	—	108	—	—
- II					
- III st.	—	—	140	—	—
- IV	—	—	140	—	—
- V	}	—	170	—	—
- VI					

For anden Broder eller Søster betales $\frac{3}{4}$, for de øvrige Søsken $\frac{1}{2}$ Kontingent. I Indskrivningspenge gives 6 Kr. Skolepengene opkræves fjerdingaarsvis.

I Dimissionspenge gives 12 Kroner af enhver, der indstiller sig til alm. Forberedelseksamen og IV Klasses Hovedeksamen; ved Indtegningen til Afgangseksamen for studerende betales yderligere 8 Kr.

Skolens Regnskab for 1897.

Indtægt.

1. Restancer fra foreg. Regnskabsaar...	Kr. 528.16
2. Skole- og Indskrivningspenge	— 14194.00
3. Tilskud fra Staten iflg. Lov af ¹⁰ / ₄ 95	— 3000.00
4. do. - do. iflg. Finansloven .	— 6000.00
5. do. - Amtsskolefonden	— 2000.00
6. do. - Kolding Kommune	— 2000.00
7. Renter af Kapitaler (derunder Kolding Borgeres Præmielegat)	— 327.69
8. Refusion fra Kolding Kirke	— 22.66
9. Tilskud fra Reservefonden	— 300.00
10. Underskud	— 21836.96
	Kr. 50209.47

Udgift.

1. Lærerlønninger	Kr. 24341.67
2. Tilskud til Pensionsfonden	— 1199.58
3. Timeundervisning	— 1678.33
4. Inspektion	— 224.00
5. Pedeltjeneste og Rengøring	— 596.56
6. Bibliotek og Samlinger	— 305.44
7. Brændsel og Belysning	— 769.90
	Overføres... Kr. 29115.48

	Overført...	Kr. 29115.48
8.	Skatter og Afgifter	— 225.32
9.	Regnskabsføreren	— 150.00
10.	Præmier til Disciple	— 37.20
11.	Bygningernes Vedligeholdelse	— 897.73
12.	Inventariets Vedligeholdelse	— 223.11
13.	Blæk, Papir etc.	— 149.18
14.	Avertissementer og Skoleprogrammet	— 178.96
15.	Forskellige Udgifter	— 59.71
16.	Inds. p. Reservefonden	— 20.00
17.	Underskud fra 1896	— 18275.32
18.	Uerholdelige Skolepenge	— 100.50
19.	Restancer	— 776.73
20.	Iflg. Decision	— 23
		<hr/>
		Kr. 50209.47

Afgangs- og Aarsprøven

i Juni og Juli 1898.

A. Afgangsprøven.

Skriftlig Prøve.

Fredag d. 10ende Juni.

Kl. 8—12. VI Kl. Dsk. Stil, bunden Opg.
IV st. og Rkl. .. Dansk Stil.

Lørdag den 11te Juni.

Kl. 8—12. VI. Latinsk Version.
IV st. og Rkl. .. Aritmetik.

Mandag den 13de Juni.

- Kl. 8—12. VI Fransk Stil.
 IV st. og Rkl. . . Geometri.

Tirsdag den 14de Juni.

- Kl. 8—12. VI Dansk Stil, fri Opg.
 IV st. Latinsk Stil.
 IV Rkl. Praktisk Regning.
 Kl. 4—8. IV Rkl. Engelsk Version.

Mundtlig Prøve.*Mandag den 20de Juni.*

- Kl. 9. IV st. Græsk.

Tirsdag den 21de Juni.

- Kl. 5. IV st. Fransk.

Onsdag den 22de Juni.

- Kl. 8. VI st. og Rkl. samt Tillægsprøve: Fransk.

Torsdag den 23de Juni.

- Kl. 8. IV Rkl. Engelsk.
 Kl. 11. IV st. Tysk.
 Kl. 5. VI Tysk.

Fredag den 24de Juni.

- Kl. 8. IV Rkl. Tysk.
 Kl. 8. IV st. og Rkl. . . Matematik.

Mandag den 27de Juni.

- Kl. 5. IV Rkl. Dansk.

Tirsdag den 28nde Juni.

- Kl. 8. VI..... Dansk og Oldnordisk.
 Kl. 8. IV st. og Rkl. . . Naturhistorie.

Torsdag den 30te Juni.

- Kl. 8. IV st..... Historie.

Fredag den 1ste Juli.

- Kl. 8. VI Historie.
 Kl. 11. IV Rkl. Historie.

Torsdag den 7ende Juli.

- Kl. 8. VI Latin.
 Kl. 4. IV st. samt Tillægsprøve: Latin.

Fredag den 8nde Juli.

- Kl. 8. VI Græsk.
 Kl. 5. IV R. + IV st. . Naturlære.

Lørdag den 9ende Juli.

- Kl. 8. VI Naturlære.

Mandag den 11te Juli.

- Kl. 8. IV st..... Geografi.
 Kl. 11. IV Rkl. Geografi.

B. Skolens Aarsprøve.**Skriftlig Prøve.***Mandag den 27nde Juni.*

Kl. 8—12.	V.....	} Dansk Stil.
Kl. 8—10 ¹ / ₂ .	III.....	
	II.....	

Kl. 8—10 ^{1/2} .	I	} Dansk Stil.
	A	
Kl. 8—10.	3. U.	
	2. U.	
	1. U. a	
	1. U. b	
Kl. 11—2.	III	Geometrisk Opgave.
	II	Regning.

Torsdag den 28nde Juni.

Kl. 8—12.	V	Fransk Stil.
Kl. 8—10.	I	Regning.
	A	Regning.
Kl. 11—2.	III	Regning.

Onsdag den 29nde Juni.

Kl. 8—12.	V	Latinsk Version.
Kl. 8—10 ^{1/2} .	III st.	Latinsk Stil.
	III Rkl.	Engelsk Version.
	II st.	Latinsk Stil.
	II Rkl.	Engelsk Stil.
Kl. 8—10.	3. U.	} Regning.
	2. U.	
	1. U. a	
	1. U. b	
Kl. 11—2.	III	Aritmetisk Opgave.
	II	Matematisk Opgave.

Mundtlig Prøve.

Torsdag den 5te Juli.

Kl. 8—9.	V	Latin.
Kl. 9—10.	V	Græsk.
Kl. 8—10.	III	Fransk.

Kl. 8—10.	III Rkl.	Dansk.
	II	Historie.
	I	Tysk.
	A I	Geografi.
Kl. 12—2.	III st.	Latin.
	III Rkl.	Engelsk.
	3. U.	Tysk.
	2. U.	Geografi.
	1. U. a	Dansk.
	1. U. b	Dansk.

Onsdag den 6te Juli.

Kl. 8—9.	V	Fransk.
Kl. 8—11.	III Tysk.	Tysk.
	II	Naturhistorie.
	I	Geografi.
Kl. 8—9.	A I	Dansk.
Kl. 8—11.	3. U.	Historie.
	1. U. a	Religion.
Kl. 12—2.	3. U.	Dansk.
	1. U. b	Religion.

Torsdag den 7ende Juli.

Kl. 8—9.	V	Historie.
Kl. 8—11.	II	Tysk.
	I	Dansk.
	A I	Naturhistorie.
Kl. 8—10.	3. U.	Naturhistorie.
Kl. 12—2.	2. U.	Historie.
	1. U. a	Naturhistorie.

Fredag den 8nde Juli.

Kl. 8—11.	III	Historie.
	II	Matematik.

Kl. 8—9.	A I	Tysk.
Kl. 8—10.	3. U.	Geografi.
	2. U.	Dansk.
	1. U. b	Naturhistorie.

Lørdag den 9ende Juli.

Kl. 8—9.	V	Tysk.
Kl. 8—11.	III	Geografi.
Kl. 8—10.	II	Fransk.
	I st.	Latin.
	I Rkl.	Engelsk.
Kl. 8—9.	A I	Historie.
Kl. 12—2.	II	Dansk.
	I	Matematik.
	3. U.	Fransk.

Mandag den 11te Juli.

Kl. 8—8 ¹ / ₂ .	V	Dansk og Oldnordisk.
Kl. 8 ¹ / ₂ —9.	V	Naturlære.
Kl. 8 ¹ / ₂ -10 ¹ / ₂ .	III	Græsk.
Kl. 8—10.	II st.	Latin.
	II Rkl.	Engelsk.
	I	Fransk.
	2. U.	Tysk.
Kl. 9—11.	III Rkl.	Naturlære.
Kl. 12—3.	III	Matematik.
Kl. 12—2.	I	Naturhistorie.

Mandag den 4. Juli, Kl. 8, prøves de nye Disciple.

Torsdag den 12. Juli, Kl. 10, meddeles Udfaldet af Eksamen, hvorefter Ferien begynder.

Fredag den 19. August, Kl. 8, begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver anden, der har Interesse for Skolen, indbydes til at være til Stede ved Eksaminerne og Bekendtgørelsen af deres Udfald.

Kolding Latin- og Realskole, den 31te Maj 1898.

Sigurd Müller.

I Skoleaaret 1898—99 bruges følgende Bøger:

1ste Underklasse. Den udvidede Udgave af Tangs mindre Bibelhistorie. Boisen: Bibelhistorisk Sangbog. Matzens danske Læsebog Nr. 3. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. P. Dahlbergs lille Geografi. Boysen: Retskrivningsøvelser. Dahlbergs geografiske Atlas. Arthur Feddersen: Naturens Bog, Lærebog for de lavere Klasser; Dyreriget. N. N. Meiers Praktisk Regnebog I.

2den Underklasse. Den udvidede Udgave af Tangs mindre Bibelhistorie. Boisen: Bibelhistorisk Sangbog. Bondesen og Vestergaard: Ny dansk Læsebog, 1ste Del. Boysen: Retskrivningsøvelser. Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere. Kaper: Skema til den tyske Formlære. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. P. Dahlbergs lille Geografi. Dahlbergs Atlas. Arthur Feddersen: Naturens Bog, Lærebog for de lavere Klasser. N. N. Meyer: Praktisk Regnebog I og II.

3die Underklasse. Den udvidede Udgave af Tangs mindre Bibelhistorie. Konventets Salmebog (med Tillæg). Boisen: Bibelhistorisk Sangbog. Winkel-Horn og Borchsenius: Danske Læsestykker (nyeste Udgave). Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere. Kaper: Skema til den tyske Formlære. Kaper: Tyske Stiløvelser for Begyndere. Jung: Fransk Elementarbog. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. P. Dahlbergs lille Geografi. Dahlbergs Atlas. Lütken: Lærebog i Zoologien, Nr. 3. V. A. Poulsens lille Plantelære. N. N. Meier: Praktisk Regnebog, I og II.

I Klasse A. Boas Lærebog i Zoologi. Poulsens større Lærebog i Botanik. Resten opgives senere.

II Klasse A. Boas Lærebog i Zoologi. Poulsens større Lærebog i Botanik. Hoffmeyer: Mindre Lærebog i Geografi. Sigurd Müller: Mindste Litteraturhistorie. Resten senere.

I Klasse. Den udvidede Udgave af Tangs mindre Bibelhistorie. Det nye Testamente. Balslevs Katekismus. Konventets Salmebog (med Tillæg). Winkel-Horn og Borchsenius: Danske Læsestykker (nyeste Udgave). Sigurd Müller: Fortællende Digte. K. Jørgensen: Folkeskolens Sproglære. Skouboes tyske Lærebog for Mellemlklasserne. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Kaper: Tyske Stiløvelser for Begyndere. Bloch: Lærebog i Historien t. Br. f. Realskoler, 1ste Del. Erslevs historiske Atlas. Lærebog i Geografi bestemmes senere. Poulsens større Lærebog i Botanik. Boas: Lærebog i Zoologien. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra, I, 7de Udgave. C. F. C. Møller: Opgaver i Aritmetik. Meiers Regnebog II. — *Den studerende Afdeling*: Hauchs Lærebog i Latin, I. Jung: Fransk Elementarbog. — *Realafdelingen*: Otto Jespersen: Begynderbog i Engelsk.

II Klasse. Tangs større Bibelhistorie. Det nye Testamente. Balslevs Katekismus. Konventets Salmebog (med Tillæg). Sigurd Müller: Haandbog i den danske Litteratur (3die Udg.). Sigurd Müller: Fortællende Digte. Kapers Tysk Lærebog for Mellemlklasserne. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Bloch. Lærebog i Historien t. Br. f. Realskoler, 1ste Del. Erslevs historiske Atlas. P. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi (sidste Udg.) Boas: Lærebog i Zoologi. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra, I. C. F. C. Møller: Opgaver i Aritmetik. Buchwald & Steenberg: Geometrisk Konstruktionsbog, I. Jul. Petersen: Lærebog i den elementære Plangeometri (sidste Udgave). Meiers Regnebog, II. — *Den studerende Afdeling*: Hauch: Lærebog i Latin, I og II Afd. Langs latinske Formlære. Jung: Fransk Elementarbog. Jung: Fransk Lærebog for Mellemlklasser (3die Udg.). Jung: Fransk Grammatik (nyeste Udg.). Jung: Franske Stiløvelser, I (nyeste Udg.). Pio: Samling af almindelige franske Ord til Udenadslæren (nyeste Udgave ved Baruël). — *Realafdelingen*: Lund: Engelsk Grammatik. Otto Jespersen: Engelsk Begynderbog, II Afdeling.

III Klasse. Tangs større Bibelhistorie. Det nye Testamente. Balslevs Katekismus. Konventets Salmebog (med Tilæg). Sigurd Müller: Haandbog i den danske Litteratur. Sigurd Müller: Fortællende Digte. Skouboe: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne (nyeste Udg.). Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Hauff: Märchen (V. Hendels Forlag). Bloch: Lærebog i Historie t. Br. f. Realskoler, 1ste og anden Del. Erslevs historiske Atlas. P. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi (sidste Udg.) Boas Lærebog i Zoologi. Poulsens større Botanik. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra, I og II. Jul. Petersen: Lærebog i den elementære Plangeometri. C. F. C. Müller: Opgaver i Aritmetik. Buchwald & Steenberg: Geometrisk Konstruktionsbog, 2den Del. Jul. Petersen: Geometriske Opgaver. K. Christensens Regnebog. — *Den studerende Afdeling*: Hansen & Magnussen: Engelsk Læsebog for ældre Begyndere. Spoken English by True and Jespersen. Hauch: Lærebog i Latin, II, III A og B med Glossar. Levys Udvalg af Ovid (medj Glossar). Hudes græske Grammatik. Hudes græske Elementarbog, 1ste Del. Wilsters Oversættelse af Homers Odysse. Secher: Græsk-romersk Mytologi. Jung: Fransk Læsebog for Mellemlklasser (3die Udg.). Jung: Fransk Grammatik. Jung: Franske Stiløvelser, I. Pie, Samling af almindelige franske Ord til Udenadslæren. — *Realafdelingen*: Nissen: Opgaver til engelsk Version. Listov: Udvalg af eng. Forfattere, 1ste Hefte. Lunds Grammatik. Otto Jespersen: Engelsk Begynderbog II. Ellingers Fysik.

IV Klasse. Sigurd Müller: Haandbog i den danske Litteratur (3. Udg.). Samme: Mindste Litteraturhistorie og Fortællende Digte. Skouboe: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne (nyeste Udg.). Zschokke: Das Goldmacherdorff. Mohr: Tyske Læsestykker. Kaper: Kortf. tysk Sproglære. P. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi (sidste Udg.). Bloch: Lærebog i Historie t. Br. f. Realskoler, 1ste og 2den Del. Erslevs hist. Atlas. Fjeldstrup: Lærebog i Zoologi. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra, I og II. Jul. Petersen: Geometri. C. F. C. Møller: Opgaver i Aritmetik. Jul. Petersen: Geom. Opgaver. Buchwald & Steenbergs Konstruktionsbog. Simeon Larsen: Smaa aritmetiske Ekstemporalopgaver. Poulsens større Lærebog i Botanik. S. Larsens Logaritmetabel. K. Christensens Regnebog. — *Den studerende Afdeling*: Hansen og Magnussen:

Engelsk Læsebog for ældre Begyndere. Spoken English by True and Jespersen. Hauch: Lærebog i Latin, III A og B med Glossar. Madvigs latinske Sproglære. Levys Udvalg af Ovid (med Glossar). Homers Iliade, 1ste Halvdel. Wilsters Oversættelse af Homers Iliade. Secher: Græsk-romersk Mytologi. Hudes græske Syntaks. Jung: Fransk Grammatik. Jung: Franske Stiløvelser, I. Jung: Fransk Læsebog for Mellemklasser (3die Udg.). Jung: Noveller og Fortællinger af nyere Forfattere. Pio: Samling af almindelig franske Ord til Udenadslæren: — *Realafdelingen*: Nissen: Engelsk Læsning for Realskolens øverste Klasser. Lund: Engelsk Grammatik. En Bog til Ekstemporallæsning vil senere blive bestemt. Nissens Opgaver til engelsk Version. Ellingers Fysik.

V Klasse. Sigurd Müller: Kortf. Litteraturhistorie (3die Udg.). Vimmers oldnordisk Læsebog og sammes Formlære. Bruun og Ottosen: Svensk Læsebog. Sechers Kunsthistorie. Kellers Mustersamling deutscher Gedichte. Fem tyske Noveller af Kaper. Lessing: Minna von Barnhelm. Tysk Grammatik for de højere Klasser. Jung: Fransk Grammatik. Jung: Stiløvelser, I. Giede: Stiløvelser. Samuel Prah: Fransk Poesi. Baruël: Hjælpebog. Jung: Noveller og Fortællinger af nyere Forfattere. Caston Boissier: Cicéron et ses amis (i Udvalg af Euch. Baruël). Livius lib. XXII, 6 Caros Cato Major. Pio: Samling af franske Ord til Udenadslæren. Madvigs Opgaver til Oversættelse af Hudes: Græsk

lige franske Ord til Udenadslæren. Skouboe: Tyske Læsestykker for de højere Klasser. Keller: Mustersammlung deutscher Gedichte. Fem tyske Noveller af Kaper. Lessing: Nathan der Weise. (Hendels Forlag). Goethe: Egmont. Kaper: Tysk Grammatik for de højere Klasser. K. L. Sommerfeldt: Engelsk Læsning for Gymnasiet, II. Lyrisk Digtning. Jakob Løkke: Engelsk Læsebog for Melleml. True and Jespersen: Spoken English. Thoresens Samling af latinske Eksamenstexte. Lunds Udgave af Ciceros Cato Major. De øvrige Bøger, særlig i Græsk og Latin, som skulle bruges i Aarets Løb i V og VI, ville senere blive opgivne. Platon: Apologien og Kriton ved Wiehe, 5. Udg.

Sangbøger: 1ste og 2den U. Salmebog med Tillæg samt Sannes Sangbog for Smaaabørn.

3die U. Salmebog med Tillæg samt Sannes Træffeøvelser og »Tostemmige Fædrelandssange«.

1ste, 2den, 3die stud. og real. Salmebog med Tillæg, Sannes »Tostemmige Fædrelandssange« samt Sannes »Tre- og firestemmige«, III, IX og XII Del for de lige Stemmer.

— De nødvendige Ordbøger og Landkort samt enkelte andre Bøger skaffes efter Aftale med vedkommende Faglærere.

Alle Bøger maa være solidt indbundne ved Skoleaarets Begyndelse. Ejerens Navn maa ikke slettes af Bøgerne, og de foreviste paa Skolen. Madkassen medbringes.

RESTEN AF SIDE 63 OG
64 FINDES IKKE.